

Wójt Gminy Ryczywół

Urząd Gminy, ul. Mickiewicza 10, 64-630 Ryczywół
☎/ fax (67) 28 37 002 / (67) 28 38 990, e-mail: ug@ryczywol.pl

OŚ.6220.8.2017

Ryczywół, dnia 9 listopada 2020 r.

DECYZJA

o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 73 ust. 1, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 77 ust 1, art. 85 ust. 1, ust. 2 pkt 1 a, b i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 poz. 283 ze zm.), § 3 ust. 1 pkt 40 lit. a tiret trzecie i piąte Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz.71), oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 poz. 256 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku Inwestora – [REDAKTOWANE], [REDAKTOWANE], dotyczącego wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na projektowanej eksploatacji piasku ze złoża „Igrzyna” położonego na dz. o nr ewid. 11/18 obręb Igrzyna, gmina Ryczywół, pow. obornicki, woj. wielkopolskie

I. Określam rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie polegać będzie na eksploatacji piasku ze złoża „Igrzyna” na dz. o nr ewid. 11/18 obręb Igrzyna, gmina Ryczywół, pow. obornicki, woj. wielkopolskie.

II. Określam istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

1. Prowadzić wydobywanie w maksymalnej ilości 300 tys. m³/rok.
2. Funkcjonowanie zakładu ograniczyć do pory dnia, tj. od godz. 6.00 do 22.00.
3. Przed rozpoczęciem eksploatacji złoża, wzdłuż całej południowej granicy terenu złoża, utworzyć nasyp z materiału nadkładowego o wysokości nie mniejszej niż 3 m.

4. Pomieszczenie socjalne ogrzewać za pomocą urządzeń zasilanych elektrycznie.
5. Nie odwadniać wyrobiska eksploatacyjnego.
6. Wydobytą kopalinę czasowo deponować na terenie zakładu w celu odsączenia nadmiaru wody.
7. Na terenie zakładu górniczego nie prowadzić prac naprawczych i konserwacyjnych maszyn i pojazdów.
8. Tankowanie maszyn prowadzić poza wyrobiskiem. Na czas tankowania teren pod urządzeniem zabezpieczać materiałem uszczelniającym, odpornym na działające substancje ropopochodne, w celu uniemożliwienia przedostania się substancji ropopochodnych do środowiska gruntowo-wodnego. Paliwa składować poza terenem eksploatacji.
9. Zakład wyposażać w sorbenty służące do likwidacji ewentualnych drobnych wycieków substancji niebezpiecznych.
10. Prowadzić stały monitoring sprzętu eksploatacyjnego oraz przestrzegać terminów jego przeglądów technicznych. Używać wyłącznie pojazdów i maszyn sprawnych technicznie.
11. Odspojony od złoża nakład wykorzystać na potrzeby rekultywacji.
12. W przypadku magazynowania odpadów niebezpiecznych na terenie zakładu, gromadzić je selektywnie w szczelnych pojemnikach, w sposób zabezpieczający przed wpływem czynników atmosferycznych, a następnie przekazywać do odzysku lub unieszkodliwienia.
13. Prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki, wykonywać w sposób jak najmniej szkodzący drzewom i krzewom w szczególności:
 - pnie drzew narażonych na uszkodzenia zabezpieczyć na czas budowy osłonami (np. z desek, siatki, słomy);
 - nie obsypywać ziemią pni drzew powyżej wysokości 0,2 m ponad pierwotny poziom terenu i krzewów powyżej wysokości 0,1 m ponad pierwotny poziom terenu.
14. Prace przygotowawcze do eksploatacji złoża tj. usuwanie krzewów, usuwanie wierzchniej warstwy gruntu, wykonać poza sezonem lęgowym ptaków tj. poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia. W przypadku konieczności wykonania tych prac w sezonie lęgowym, należy poprzedzić je wizją terenową mającą na celu określenie stanowisk lęgowych ptaków podlegających ochronie gatunkowej. W przypadku ich stwierdzenia należy wstrzymać prace do momentu opuszczenia przez nie danej lokalizacji

i uzyskania zezwolenia właściwego organu na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku.

15. Zapewnić łagodne nachylenie (do 35°) skarp zbiornika powstałego wskutek prowadzonej rekultywacji złoża, a w strefie przybrzeżnej zbiornika utworzyć płycizny umożliwiające rozwój roślinności szuwarowej.

16. Zwałowisko nakładu zlokalizowane od strony południowej, pełniące rolę ekranu akustycznego należy wkomponować w krajobraz oraz umocnić poprzez obsianie roślinnością.

17. W porze suchej, na długości co najmniej 50 m od zabudowań zraszać drogi gruntowe, po których poruszały się będą pojazdy transportujące kruszywo. Odstąpienie od powyższego warunku jest możliwe w przypadku utwardzenia przedmiotowego odcinka masa bitumiczną lub płytami betonowymi. Przyczepy z kruszywem należy zabezpieczyć przed pyleniem poprzez stosowanie krycia np. plandekami.

18. Ograniczyć prędkość przejazdów na drogach gruntowych do 20 km/h i ilość pojazdów do 10 na godzinę.

19. Naprawy i remonty dróg gruntowych prowadzić przy użyciu materiałów gruboziarnistych. Materiał odpowiednio zagęścić (ubić).

20. Prowadzić monitoring stanu jakości wód w wyrobisku, a stwierdzone zanieczyszczenia niezwłocznie zgłaszać odpowiednim organom ochrony środowiska.

21. Podczas prowadzenia procesów przesiewania kruszywa stosować osłony ograniczające pylenie.

III. Wymogi dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, w szczególności w projekcie budowlanym, w przypadku decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14, 18 i 23 w/w ustawy:

Dokumentacja winna uwzględnić rozwiązania chroniące środowisko przed oddziaływaniem inwestycji na poszczególne komponenty środowiska jakie przedstawiono w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, sporządzonym w lipcu 2018r. przez Panią Ewę Gurzędę, Usługi Geologiczne

ul. W. Szefki 9L/4 81-572 Gdynia 9/36, zgodnie z warunkami określonymi w pkt II decyzji oraz załączniku nr 1;

IV. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

Przedmiotowe przedsięwzięcie nie jest zaliczane do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

V. Wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko

w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko:

Przedsięwzięcie nie oddziałuje transgranicznie.

VI. Gotowość instalacji do wychwytywania dwutlenku węgla w przypadku instalacji do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej, o elektrycznej mocy znamionowej nie mniejszej niż 300 MW:

Przedsięwzięcie nie będzie wyposażone w instalację do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej.

VII. Stwierdzam konieczność unikania, zapobiegania oraz ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, poprzez stosowanie rozwiązań chroniących środowisko, zgodnie z warunkami określonymi w pkt II.

VIII. Nie stwierdzam konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania.

IX. Nie stwierdzam konieczności ponownego przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

X. Nie nakładam obowiązku przedstawienia analizy porealizacyjnej.

Integralną część niniejszej decyzji stanowi charakterystyka przedsięwzięcia (załącznik nr 1 do decyzji).

UZASADNIENIE

Dnia 11 września 2017 r. (data wpływu 5.10.2017r.) Inwestor – [REDAKTOWANE] zwróciła się z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na projektowanej eksploatacji piasku ze złoża „Igrzyna” położonego na dz. o nr ewid. 11/18 obręb Igrzyna, gmina Ryczywół, pow. obornicki, woj. wielkopolskie.

Do wniosku dołączone zostały dokumenty, o których mowa w art. 74 ust. 1 pkt 2, 3, 3a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zwanej dalej ooś. Pismem z dnia 16 października 2017 r. Wójt Gminy Ryczywół wezwał Inwestora do uzupełnienia wniosku w zakresie dostarczenia brakującego wypisu z rejestru gruntów lub innego dokumentu, wydanego przez organ prowadzący ewidencję gruntów i budynków, pozwalającego na ustalenie stron postępowania oraz wyjaśnienie rozbieżności w Karcie Informacyjnej Przedsięwzięcia, zwanej dalej k.i.p. w zakresie kwalifikacji przedsięwzięcia zgodnie z obowiązującym wówczas Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 71). Dnia 23.10.2017 r. Inwestor uzupełnił braki formalne i złożył stosowne wyjaśnienia dot. kwalifikacji przedsięwzięcia, wskazując, iż przedsięwzięcie należy zakwalifikować do § 3 ust. 1 punktu 40 litery a tiret trzecie i piąte obowiązującego wówczas Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie w przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Dnia 11 października 2019 r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839), jednakże zgodnie z § 4 niniejszego rozporządzenia

do przedsięwzięć, w przypadku których przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wszczęto i nie zakończono przynajmniej jednego z postępowań w sprawie decyzji, zgłoszeń lub uchwał, o których mowa w art. 71 ust. 1 oraz art. 72 ust. 1-1b ustawy ooś, stosuje się przepisy dotychczasowe. Istotnie więc z racji wszczęcia postępowania przed datą wejścia w życie nowego rozporządzenia, w niniejszej sprawie zastosowanie będą miały postanowienia Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Teren, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalonym uchwałą Rady Gminy Ryczywół nr X/61/2000 z dnia 16 lutego 2000 r. obszar, na którym planowana jest inwestycja zalicza się do obszarów, które mogą być przeznaczone pod łąki.

W związku z powyższym dnia 27 października 2017 r. Wójt Gminy Ryczywół zawiadomił Inwestora oraz strony postępowania o wszczęciu postępowania administracyjnego. Ustalono, iż w niniejszym postępowaniu będzie brało udział łącznie z Inwestorem 18 stron postępowania, w tym 16 właścicieli działek położonych w bezpośrednim sąsiedztwie dz. nr 11/18 oraz 1 właściciel działek (lasów) położonych za dz. nr 21 (droga gminna).

W ślad za tym dnia 30 października 2017 r. Wójt Gminy Ryczywół wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z prośbą o wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wraz ze wskazaniem ewentualnego zakresu raportu. W przedmiotowym postępowaniu organem właściwym do wydania opinii, w obecnym stanie prawnym (art. 64 ustawy ooś (Dz.U. 2017 poz.1405)) był wyłącznie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Udział Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie był wymagany, z uwagi na zapisy art. 64 ust.1 pkt 2, w związku z art. 72 ust. 1 pkt 4, podobnie jak udział organu właściwego do wydania pozwolenia zintegrowanego na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, gdyż planowane przedsięwzięcie nie jest kwalifikowane jest jako instalacja, o której mowa w art. 201 ust. 1 tej ustawy.

W związku z napływającymi zgłoszeniami właścicieli działek położonych wokół planowanej inwestycji w zakresie obawy, iż powstanie wyrobiska mogłoby spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych, a tym samym zagrożenie dla upraw rolnych, które obecnie prowadzone są w trudnych warunkach gruntowo-wodnych, Wójt Gminy Ryczywół pismem nr OŚ.6220.8.9.2017 z dnia 22 listopada 2017 r. zwrócił się do

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z prośbą o wykonanie szczegółowej analizy gospodarki gruntowo-wodnej. Ponadto, dnia 20 grudnia 2017 r. Rada Gminy Ryczywół na informację o planowanej inwestycji podjęła apel nr XXXII/2/2017 w sprawie wykluczenia możliwości lokalizacji inwestycji polegającej na eksploatacji odkrywkowej piasków skaleniowo-kwarcowych ze złoża IGRZYNA na terenie działki o numerze 11/18 położonej w obrębie miejscowości Igrzyzna, gmina Ryczywół. W apelu wskazano, iż „przedmiotowa działka zlokalizowane jest w odległości mniejszej niż 20 m od obszarów leśnych oraz w bezpośrednim sąsiedztwie gruntów rolnych – m.in. łąk. Ponadto bliskie sąsiedztwo stanowią także rzeka Flinta oraz zabudowa zagrodowa (ok. 130 m). Eksploatacja inwestycji będzie zdecydowanie negatywnie oddziaływać na środowisko naturalne. Wpłynie na zmianę warunków hydrologicznych oraz na pogorszenie stanu ekosystemów”, a także, iż „realizacja inwestycji spowoduje nieodwracalną zmianę krajobrazu na w/w obszarze oraz pogorszenie stanu środowiska naturalnego.” Dnia 5 stycznia 2018r. przedmiotowy apel przesłany został przez Sekretarza Gminy Ryczywół Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, w celu wzięcia pod uwagę zapisów w nim zawartych przy analizie inwestycji i sporządzaniu opinii.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, na podstawie analizy karty informacyjnej przedsięwzięcia, uzupełnienia, do którego wezwał Inwestora pismem z dnia 13 listopada 2017r. oraz uwarunkowań wynikających z art. 63 ust. 1 ustawy ooś, dnia 24 stycznia 2018 r dnia wyraził opinię, iż dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji odkrywkowej piasku ze złoża „Igrzyzna” istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Jednocześnie wskazał na konieczność zawarcia w raporcie szczegółowych informacji w zakresie hydrogeologii, ochrony przed hałasem, bioróżnorodności, wpływu inwestycji na zmiany klimatu, wskazanie działań minimalizujących oddziaływanie, a także wpływ na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

W związku ze zmianą Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie., a tym samym koniecznością udziału organu właściwego do wydania oceny wodnoprawnej, dnia 22 lutego 2018 r Wójt Gminy Ryczywół zwrócił się do Dyrektora Zarządu Zlewni Środkowej i Dolnej Warty w Poznaniu, z prośbą o wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji polegającej na eksploatacji piasku ze złoża „Igrzyzna”. Dyrektor Zarządu Zlewni w Poznaniu Postanowieniem z dnia 20 marca 2018 r. (data

wplywu 26.03.2018 r.) stwierdził potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz określił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który powinien uwzględniać w szczególności informację o warunkach hydrologicznych, hydrogeologicznych oraz geologicznych terenu realizacji przedsięwzięcia, usytuowania odkrywki względem cieków, możliwości wpływu planowanego przedsięwzięcia na zasoby wodne oraz rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na przedmiotowe zasoby, a także przedstawienie rozwiązań mających na celu ochronę środowiska gruntowo-wodnego przed przedostawaniem się zanieczyszczeń mogących powstawać w wyniku eksploatacji sprzętu używanego do wydobywania kruszywa.

W oparciu o opinię Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Dyrektora Zarządu Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Poznaniu oraz analizę zgromadzonych materiałów w sprawie dnia 18 kwietnia 2018 r. Wójt Gminy Ryczywół wydał Postanowienie Nr OŚ.6220.8.21.2017 nakładające obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia wskazując jednocześnie zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Dnia 4 maja 2018 r. Wójt Gminy Ryczywół obwieszczeniem zawiadomił społeczeństwo o nałożeniu na Inwestora obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz konieczności sporządzenia raportu, o którym mowa w art. 66 ustawy ooś. Poinformowano także o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz składania wniosków i uwag w terminie od dnia 04.05.2018 r. do 05.06.2018 r. W podanym terminie wyżej wymienione nie wpłynęły.

Dnia 13 lipca 2018 r. w tut. Urzędzie Gminy złożony został raport o oddziaływaniu przedmiotowej inwestycji na środowisko, zwany dalej raportem ooś. W związku z powyższym, zgodnie z art. 77 ustawy ooś, dnia 30 lipca 2018 r. Wójt Gminy Ryczywół wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu o uzgodnienie warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. W ślad za tym Obwieszczeniem z dnia 2 sierpnia 2018r., zgodnie z art. 79 oraz art. 33 ust. 1 ustawy ooś Wójt Gminy Ryczywół poinformował społeczeństwo o przystąpieniu do oceny oddziaływania na środowisko oraz możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy i udziału w prowadzonym postępowaniu. Obwieszczenie wywieszono zostało na tablicach ogłoszeń wsi Tłukawy, tablicy informacyjnej Urzędu Gminy w Ryczywole oraz na stronie internetowej www.bip.ryczywol.pl. Uwagi i wnioski składać można było w siedzibie Urzędu Gminy

w Ryczywolu w terminie od 02.08.2018r. do 31.08.2018r. Natomiast Obwieszczeniem z dnia 31 sierpnia 2018 r. Wójt Gminy Ryczywół wydłużył terminu składania uwag i wniosków dla przedmiotowej inwestycji do dnia 1 października 2018 r.

Pismem z dnia 7 sierpnia 2018 r. (data wpływu 10.08.2018 r.). Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wód Polskich w Poznaniu poinformował o przekazaniu wystąpienia Wójta Gminy Ryczywół wg właściwości do Dyrektora Zarządu Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Poznaniu, który to Postanowieniem z dnia 20 sierpnia 2018 r. umorzył postępowanie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia. W uzasadnieniu wskazał, iż w związku z wejściem w życie w dniu 26 kwietnia 2018 r. ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o zmianie ustawy Prawo wodne (Dz.U. z 2018 r. poz. 710) zgodnie z art. 1 pkt 2 lit a tej ustawy, art. 545 obowiązującej od 1 stycznia 2018 r. ustawy Prawo wodne otrzymał brzmienie: „ do spraw wszczętych i nieskończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy dotyczącej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w sprawach oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania albo zmiany decyzji o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1,10,14, i 18 ustawy oś stosuje się przepisy obowiązujące przed dniem 1 stycznia 2018r. Wobec powyższego Dyrektor Zarządu Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Poznaniu jako organ właściwy do wydania oceny wodnoprawnej, od dnia 26 kwietnia 2018r. utracił swoją własność rzeczową i miejscową do dokonania uzgodnienia. W związku z powyższym jedynym uprawnionym organem do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia pozostał Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Począwszy od dnia 31 sierpnia 2018r. do dnia 1 października 2018r. właściciele nieruchomości sąsiadujących z planowaną inwestycją będący jednocześnie stronami postępowania oraz zainteresowane społeczeństwo wnosili uwagi do raportu o oddziaływaniu na środowisko. Pisma z uwagami zostały przedstawione Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu w celu uwzględnienia ich przeprowadzaniu oceny oddziaływania na środowisko. W terminie składania uwag i wniosków wpłynęło łącznie 13 wniosków, w których przedstawiono stanowczy sprzeciw wobec realizacji inwestycji. W tym miejscu należy wyjaśnić, iż wniosek nr 13 wpłynął do tut. Urzędu dnia 3 października 2018 r., jednakże nadany został w polskiej placówce pocztowej dnia 1 października 2018r. Zatem zgodnie z art. 57 §5 pkt 2 KPA,

termin należy uznać za zachowany. Spośród 13 wniosków tylko 3 zostały złożone przez osoby nie będące stronami postępowania tj. wniosek nr 3, 4 i 13.

Autorzy wniosku nr 1 , będący współwłaścicielami działki nr 18 w Igrzynie, której północna granica przebiega około 130 m od planowanej inwestycji wskazali na obawy niezakłóconego korzystania z posiadanej nieruchomości ze względu na wielkość planowanego przedsięwzięcia oraz jego przewidywany czas eksploatacji. Zarzucili autorowi raportu, iż przekroczenia wielkości normatywnych poza granicami kopalni mogą być wyższe, ponieważ do szacowania wzięto pod uwagę wał ziemny o wysokości 3 m zamiast 2m. W zakresie wpływu wibracji wnioskodawcy uważają, iż intensywne eksploatacja złoża w połączeniu z wibracjami wywołanymi pracą maszyn i ruchem ciężkich pojazdów wpłynie negatywnie na statykę gruntu i spowoduje naruszenie struktury budynku stojącego w odległości około 140 m. oraz podnosi ryzyko katastrofy budowlanej. Ponadto obawiają się także obniżenia poziomu wód gruntowych i powstania leja depresyjnego, braku wody w studni w okresie letnim, obniżenia lustra wody i wpływu inwestycji na statykę gruntu. Również w sposób negatywny strony wypowiedziały się w kwestii utraty walorów krajobrazowych i przeobrażenia krajobrazu. Ponadto autorzy wniosku zwrócili uwagę na niepełną inwentaryzację przyrodniczą oraz powstanie bariery ekologicznej na terenie kopalni jak i poza nią. Wskazano, iż hałas wypłoszy zwierzynę i poddano w wątpliwość poprawne przeprowadzenie rekultywacji oraz możliwość dalszej degradacji terenu pokopalnianego przez miłośników motocrossu. Wnioskodawcy zwrócili także uwagę na degradację lokalnych dróg i wysokie koszty ich napraw.

Wnioskodawca nr 2 - Nadleśnictwo Sarbia, również wyraziło sprzeciw wobec realizacji inwestycji z powodu możliwości trwałych i nieodwracalnych zmian hydrogeologicznych, zarówno w wodach powierzchniowych jak i podziemnych, co może doprowadzić do osłabienia drzewostanów i ich degradacji. Wskazano także na zmianę rzeźby terenu, emisję zanieczyszczeń do powietrza w wyniku eksploatacji maszyn i środków transportu, zwiększony ruch pojazdów, hałas, który może wpłynąć na migrację zwierziny występującej w lasach, gdzie prowadzony jest Ośrodek Hodowli Zwierzyny. Wskazano także, że rekultywacja w kierunku wodnym doprowadzić może do trwałych zmian hydrologicznych i obniżenia poziomu wód, a dalej zamieranie drzewostanu.

Autor wniosku nr 3, wskazał, iż w raporcie brano pod uwagę zapisy nieobowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ryczywół podjętego Uchwałą Nr XXXIX/284/2014 Rady Gminy

Ryczywół z dnia 8 października 2014 r. (nieważność została stwierdzona wyrokiem WSA w Poznaniu znak sprawy SA/Po 110/15). Autorzy raportu błędnie wskazują, iż przedmiotowa działka jest położona w granicach obszaru oznaczonego jako „tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej”. Ponadto zwrócił uwagę na zapisy pominiętego przez Inwestora, Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Ryczywół na lata 2007-2020, gdzie w obrębie Igrzyny wyznaczono obszar wysokiej ochrony, w którego granicach nie powinny być zlokalizowane inwestycje uciążliwe dla środowiska. Wskazał również na obserwowane gatunki zwierząt (m.in. bocian biały, bocian czarny, dudek, jastrząb, myszołów) oraz roślin (kostrzewa ametystowa, dzięgiel litwor) podlegających ochronie gatunkowej oraz ryzyko powstania bariery ekologicznej w postaci zwężenia korytarza ekologicznego. Ponadto wskazano na błędy rachunkowe w raporcie i nierzetelność w opracowywaniu raportu (np. wyliczenie ilości powstających odpadów komunalnych przez pracowników, przyjęcie w raporcie do obliczeń 3 m wałów ziemnych zamiast 2 m). Wnioskodawca podkreśla także wpływ inwestycji na obniżenie poziomu wód gruntowych, powstanie leja depresyjnego, pogorszenie jakości rzeki Flinty (odbiornika ścieków z oczyszczalni) poprzez zagęszczenie ścieków w związku z utratą wody w rzece, spowolnienie rzeki Flinty i jej zamieranie. Wnioskodawca obawia się, iż realizacja inwestycji wiązać się będzie z poborem wody z rzeki i wpłynie na jej przepływy. Autor wniosku zaznacza, iż Inwestycja nie będzie spełniać założeń Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry w zakresie zapewnienia równowagi między poborem a zasilaniem wód podziemnych oraz zmniejszania stężeń zanieczyszczeń wód podziemnych w wyniku działalności człowieka. Wskazano także na uciążliwości związane z emisją hałasu (ilością pojazdów pracujących), degradacją dróg i wpływem na korytarz ekologiczny, który stanowi m.in. teren planowanej inwestycji. Ponadto wskazano obawę o faktyczny sposób wykonywania rekultywacji terenu.

We wniosku nr 4, wniesionym przez mieszkańców wsi Tłukawy i Igrzyna, wskazano na obawy o wpływ eksploatacji na natężenie ruchu wielotonowych pojazdów ciężarowych poruszających się kilka razy dziennie po lokalnych drogach, nieprzystosowanych do ruchu tak dużych pojazdów. Ponadto mieszkańcy obawiają się, iż rekreacyjne miejsca odpoczynku w okolicy Igrzyny utracą swoje walory, zaś „mieszkańcy pragnący odpocząć na łonie przyrody, będą mieli te aktywności utrudnione lub wręcz odebrane poprzez problemy z dojazdem oraz zmianę krajobrazu na przemysłowy”. We wniosku podkreślony jest negatywny wpływ inwestycji ze względu

na hałas, kurz oraz niszczenie dróg poprzez wielkotonażowe pojazdy transportujące kruszywo. Ponadto mieszkańcy zarzucają autorom raportu stroniczość.

Wnioskodawca pisma nr 5 obawia się znacznego pogorszenia jakości drogi dojazdowej do wsi Tłukawy, wpływu wibracji związanych z transportem na konstrukcję domu i zabudowań gospodarskich. Autor pisma wskazuje, iż zgodnie z „Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Ryczywół na lata 2007-2020” Igrzyna jest obszarem wysokiej ochrony, gdzie takowe przedsięwzięcia nie powinny być realizowane. Wskazuje także na obawę o zapylenie i związane z tym pogorszenie stanu zdrowia oraz problemy z płodami rolnymi w wyniku obniżenia poziomu wód gruntowych. Wskazano także na chaotyczność i nierzetelność w opracowaniu raportu.

Autor uwag nr 6 wskazał, iż hałas został oceniony jedynie w odniesieniu do miejsca realizacji inwestycji, a nie do ruchu przemieszczających się po drogach lokalnych pojazdów wywożących urobek. Wskazano na uciążliwość hałasu w związku z dużym natężeniem ruchu drogowego oraz duże zapylenie w związku z transportem ciężkim, co w lecie już stanowi uciążliwość, a także negatywny wpływ inwestycji na ludzi (Igrzyna 1 położona bezpośrednio przy drodze). Wskazano na nierzetelność raportu oraz inwentaryzacji przyrodniczej, a także niespójność w obliczeniach dot. hałasu i wysokości wału ziemnego. Autor pisma podkreśla, iż realizacja inwestycji wpłynie na dewastację dróg. W zakresie wpływu inwestycji na gospodarkę wodną wskazano na obawy o obniżenie poziomu wód (mimo iż woda nie będzie wypompowywana z wyrobiska).

Autorzy uwag nr 7, wskazali na problemy z występowaniem zjawiska suszy oraz obawę o obniżenie poziomu wód gruntowych i powstanie leja depresyjnego. Zarzucono autorom raportu „sprzeczność i niechlujność”. Wnioskodawcy nie zgadzają się ze stwierdzeniem, że odsączalność piasków jest duża. Ubytek piasku i wody spowoduje „ściągnięcie wody z okolic”. Ponadto wskazano na uciążliwy hałas, zapylenie, zwiększony ruch pojazdów, zniszczenie przyrody oraz spływ wody z rzeki z zawartością oczyszczonych ścieków do wyrobiska. Wnioskodawcy wyrazili swój protest przeciwko planowanej kopalni w Igrzynie oraz zaapelowali do Wójta Gminy Ryczywół o wydanie decyzji odmownej.

Autorzy pisma nr 8 również zaapelowali do Wójta Gminy Ryczywół o wydanie decyzji odmownej ze względu na to, iż realizacja inwestycji przekształci krajobraz Igrzyny. Zwrócono uwagę na art. 79 ust. 1 ustawy prawo geologiczne i górnicze oraz dokumenty strategiczne tj. Strategia Rozwoju Społeczno Gospodarczego Gminy Ryczywół na lata 2007-2020 i jej aktualizację z dnia 8 października 2014r. oraz Plan

Rozwoju Lokalnego Gminy Ryczywół na lata 2007-2020, których zapisy są sprzeczne z możliwością realizacji przedmiotowej inwestycji na terenie miejscowości Igrzyna. Wnioskodawcy proszą o zawarcie w nowym studium zapisów uniemożliwiających realizację inwestycji.

Autor wniosku nr 9 wskazuje, iż w Igrzynie ze względu na atrakcyjne walory przyrodnicze nie powinny być zlokalizowane inwestycje uciążliwe dla środowiska. Uważa, iż realizacja planowanej inwestycji w konsekwencji doprowadzi do obniżenia wód gruntowych, co będzie miało wpływ na uprawy, a także będzie źródłem dokuczliwego hałasu i niszczenia dróg. Wskazuje także, iż negatywne oddziaływanie będzie wykraczało poza teren inwestycji, który stanowi obszar wysokiej ochrony i miejsce wypoczynku.

Autor wniosku 10 wskazuje że raport jest pełen błędów, kłamstw i manipulacji. Autorzy raportu powołują się na nieobowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (uchwała Nr XXXIX/284/2014 Rady Gminy Ryczywół z dn. 8.10.2014r.) i nie przywołują zapisów pkt 4.4.1 Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Ryczywół na lata 2007-2020, gdzie wskazano, że północna część Gminy znajduje się w obszarze wysokiej ochrony OWO, w granicach których nie powinny być lokalizowane inwestycje uciążliwe dla środowiska. Wskazano na obawy o obniżenie poziomu wody, pogorszenie jakości dróg lokalnych oraz obecność chronionych gatunków zwierząt w okolicy miejsca planowanego przedsięwzięcia. Ponadto wskazano, iż odsączalność piasków jest niska, wbrew zdaniu autorów raportu, zatem będą duże straty wody, co przyczyni się do obniżenia poziomu wód i wpływu na jakość plonów. Wnioskodawca wskazuje także na występującą już suszę, co wpływa bezpośrednio na plony a także niewłaściwe działania melioracji, degradację dróg i zniszczenie już słabych i niedrożnych przepustów drogowych a także negatywny wpływ inwestycji na rośliny i zwierzęta. Zaznaczono, iż w raporcie pominięto występowanie gatunków chronionych.

Autorzy wniosku nr 11 wskazali, iż inwestycja spowoduje niszczenie dróg poprzez transport, przyczyni się do powstania leja depresyjnego i obniżenia poziomu wód. To z kolei negatywnie wpłynie na uprawy. Zaznaczono także, iż inwestycja wiązać się będzie z uciążliwym hałasem, utratą korytarza ekologicznego. Poddano w wątpliwość planowany przez Inwestora zabieg zraszania drogi celem minimalizacji zapylenia oraz rzetelność inwentaryzacji przyrodniczej z uwagi na pominięcie kilku gatunków ptaków.

Autor wniosku na 12 zawniósł o nie wyrażenie zgody na realizację przedmiotowej inwestycji wskazując na zaburzenie równowagi ekosystemu, barierę ekologiczną i zubożenie flory i fauny w okolicach inwestycji. Podkreślono także negatywny wpływ inwestycji na komfort życia oraz uciążliwości związane z hałasem i wibracjami. Wskazano także na nierzetelność i sprzeczność raportu, w tym nieścisłość w opisie występowania gatunków chronionych zwierząt.

Autorka wniosku nr 13 zwróciła uwagę na negatywny wpływ hałasu i wibracji na człowieka, florę i faunę, wpływ na stosunki wodne pominięty w aspekcie lokalnym, negatywny wpływ na pomnik przyrody oddalony o 300 m od inwestycji oraz na drogi, co nie zostało w raporcie szczegółowo omówione. Autorka uwag obawia się powstania studni artezyjskiej i możliwość przerwania warstwy wodonośnej.

Dnia 5 czerwca 2019r. do tut. Urzędu Gminy w Ryczywole wpłynęło Postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, który uzgodnił warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. W toku postępowania organ 3 krotnie wezwał Inwestora do uzupełnienia raportu i złożenia stosownych wyjaśnień, w tym odniesienia się do zarzutów społeczeństwa, które Wójt Gminy Ryczywół przekazał organowi pismem z dnia 3 października 2019r. Jak wskazuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wszystkie zebrane dokumenty w sprawie zostały wzięte pod uwagę w przeprowadzonej analizie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Organ wskazuje, iż planowana inwestycja związana będzie z odkrywkową eksploatacją piasków ze złoża Igrzyna. Złoże udokumentowano w obszarze działki 11/18 obręb Igrzyna, na powierzchni 23,2 ha. Zasoby złoża wynoszą 7952,5 tys. Mg. Planowane roczne wydobycie wyniesie od 100- 500 tys. Mg, tj. od 60 - 300 tys. m³. Jak wynika z raportu, złoże będzie eksploatowane odkrywkowo, jednym piętnem - zawodnionym, a w miejscach gdzie warstwa sucha ma miąższość 2 m możliwe będzie wyeksploatowanie go piętnem suchym. Na terenie zakładu planuje się wstępną przeróbkę, polegającą na przesianiu i wydzieleniu kilku frakcji. Miąższość złoża wynosi od 18 m do 24 m. Seria złożowa przykryta jest warstwą nadkładu, który składa się z gleby i piasków. Spąg złoża przewiercono tylko w jednym otworze - wiercenie zakończono 1 m poniżej serii złożowej, w glinie piaszczystej. W pozostałych otworach wiercenie kończono w serii piaszczystej do głębokości 19,5-25 m p.p.t. Złoże na części obszaru jest całkowicie zawodnione, na części częściowo zawodnione. Obecność wód

podziemnych stwierdzono na głębokości od 0,8 do 2,5 m p.p.t. W wyniku eksploatacji powstanie wyrobisko o powierzchni ok. 20 ha i głębokości 19,5-25 m p.p.t. Wyrobisko będzie zawodnione. Słup wody w najgłębszej części wyrobiska będzie miał wysokość ok. 23,5 m. Po zakończeniu eksploatacji wyrobisko zostanie zrehabilitowane. Do rekultywacji zostaną wykorzystane masy ziemne z nakładu. Planuje się rolny kierunek rekultywacji ze zbiornikiem wodnym. Z informacji przedstawionych w raporcie wynika, iż dominującą rolę w budowie przedmiotowego obszaru odgrywają osady czwartorzędowe: głównie holocenijskie piaski żwiry budujące tarasy zalewowe położone do 2 m nad poziomem rzeki, piaski humusowe i namuły piaszczyste. Seria piaszczysta podścielona jest warstwą glin zwałowych. W trakcie prac wiertniczych nawiercono pierwszy poziom wodonośny o swobodnym zwierciadle wody. Wody tego poziomu ujmowane są w dwóch studniach kopanych w Igrzynie (w odległości 150 m i 600 m od złoża). Główny użytkowy poziom wodonośny w tym rejonie znajduje się w poziomach podglinowych na głębokości od ok. 40 do ok. 80 m p.p.t. Poziom ten jest izolowany od powierzchni utworami słabo przepuszczalnymi. W promieniu 1 km od terenu planowanej inwestycji brak ujęć wód podziemnych, czerpiących wodę z głównego poziomu wodonośnego. Przedmiotowa inwestycja zlokalizowana będzie w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych nr 139 - Dolina Kopalna Smogulec-Margonin. Rejon złoża położony jest w zlewni rzeki Flinty. Obwałowane koryto Flinty znajduje się ok. 450 m od terenu inwestycji. W obrębie doliny Flinty rozbudowano system rowów, których zadaniem było odprowadzanie nadmiaru wody z łąk położonych wzdłuż Flinty oraz ich nawadnianie podczas niskich stanów wody w rzece. Zgodnie z ewidencją gruntów w południowo wschodniej i środkowo zachodniej części złoża znajdują się rowy melioracyjne, które, jak wynika z raportu, faktycznie nie istnieją - zostały włączone do terenów użytkowanych rolniczo. W granicach złoża brak cieków i zbiorników wodnych. Zgodnie z raportem, w ramach przedsięwzięcia woda będzie wykorzystywana do celów socjalnych i ewentualnie do zraszania dróg gruntowych w okresach suszy. Woda dostarczana będzie w pojemnikach (do celów pitnych) lub w beczkowozach (do zraszania). Ścieki bytowe będą gromadzone w szczelnym zbiorniku bezodpływowym (przenośne toalety), a następnie wywożone przez uprawniony podmiot do oczyszczalni ścieków. Wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane w sposób niezorganizowany do gruntu. Wnioskodawca nie przewiduje powstawania ścieków przemysłowych. Podczas eksploatacji złoża nie przewiduje się odwadniania wyrobiska a wydobyta kopalina będzie tymczasowo deponowana na terenie zakładu w celu odsączenia nadmiaru wody. Z uwagi na powyższe nie przewiduje

się powstania leja depresji i obniżenia zwierciadła wód podziemnych w otoczeniu wyrobiska. Wnioskodawca wyznaczy miejsce zaplecza socjalno-technicznego w południowo wschodniej części obszaru górniczego, w pobliżu wjazdu. Maszyny obsługujące zakład pracować i stacjonować będą w wyrobisku. Prace naprawcze i konserwacyjne maszyn pracujących na terenie kopalni wykonywane będą poza terenem planowanej inwestycji. Wnioskodawca będzie prowadził stały monitoring sprzętu eksploatacyjnego oraz przestrzegał terminów jego przeglądów technicznych. Zakład zostanie wyposażony w sorbenty służące do likwidacji ewentualnych drobnych wycieków substancji niebezpiecznych. Powyższe środki techniczne oraz organizacyjne zaproponowane przez wnioskodawcę zostały uwzględnione w warunkach realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia i zapewniają ochronę środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem. W uzupełnieniu do raportu doprecyzowano, że tankowanie pojazdów będzie odbywało się albo bezpośrednio z kontenera z dystrybutorem paliwa, który ma zamontowany czujnik odmierzający paliwo, tak że rozlewy paliwa nie mają miejsca, albo ręcznie, w tym przypadku miejsce tankowania będzie zabezpieczone materiałem uszczelniającym, odpornym na działanie substancji ropopochodnych. Regionalny Dyrektor, na zasadzie prewencji, zobowiązał wnioskodawcę, aby tankowanie maszyn prowadzić poza wyrobiskiem, a na czas tankowania teren pod urządzeniem zawsze zabezpieczać materiałem uszczelniającym, odpornym na działanie substancji ropopochodnych. Po szczegółowym przeanalizowaniu materiałów dotyczących budowy geologicznej oraz warunków hydrogeologicznych, uwzględniając rodzaj i lokalizację przedmiotowego przedsięwzięcia, a także planowane rozwiązania chroniące środowisko gruntowo-wodne nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko gruntowo-wodne. Z raportu wynika, iż w związku z planowaną inwestycją będą powstawały odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne. W przypadku konieczności magazynowania odpadów niebezpiecznych na terenie zakładu zobowiązano wnioskodawcę do gromadzenia ich selektywnie, w szczelnych pojemnikach, w sposób zabezpieczający przed wpływem czynników atmosferycznych, a następnie aby przekazywać je do odzysku lub unieszkodliwienia. Masy ziemne z nakładu będą wykorzystane do rekultywacji wyrobiska. Przy założeniu, że wnioskodawca będzie realizował planowane przedsięwzięcie zgodnie z zapisami w raporcie i warunkami niniejszego postanowienia inwestycja nie będzie naruszać przepisów w zakresie gospodarki odpadami. W raporcie i uzupełnieniu przedstawiono oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia na stan zanieczyszczenia powietrza. Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza będą silniki

pojazdów ciężarowych poruszających się po terenie inwestycji, a także praca maszyn. Jak wynika z uzupełnienia raportu, wnioskodawca do ogrzewania pomieszczenia socjalnego będzie wykorzystywał energię elektryczną. Powyższe wpisano zatem jako warunek realizacji inwestycji. Jak wynika z uzupełnienia raportu wydobywane kruszywo będzie posiadało naturalną wilgotność i wydobywane będzie spod lustra wody. Nie przewiduje się zasadniczo zraszania, jedynie w przypadku bardzo suchych dni kiedy zajdzie konieczność, wydobywane kruszywo będzie mogło być zraszane wodą, która będzie pobierana z beczkowozu. W celu ograniczenia pylenia z procesów przesiewania będą stosowane osłony ograniczające pylenie. Z wykonanych obliczeń rozprzestrzeniania w powietrzu substancji wprowadzanych do powietrza z ww. źródeł, wynika iż emisje tych substancji nie będą powodować przekroczenia dopuszczalnych wartości odniesienia w powietrzu oraz dopuszczalnych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 87) poza terenem, do którego Inwestor posiada tytuł prawny oraz, że będą dotrzymane standardy jakości powietrza określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031), a w związku z tym spełnione będą wymagania w zakresie ochrony powietrza określone w przepisach. Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie oraz w piśmie Wójta Gminy Ryczywół z 17.09.2018 r., znak OŚ.6220.8.37.2017, najbliższa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, będąca terenem podlegającym ochronie przed hałasem, w myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), znajduje się w odległości ok. 130 m w kierunku południowym od terenu inwestycji. Głównymi źródłami hałasu na terenie złoża będzie praca maszyn przy eksploatacji kruszywa, przesiewacz oraz ruch pojazdów ciężarowych odbierających kruszywo. Źródła hałasu pracować będą wyłącznie w porze dziennej, rozumianej jako przedział czasowy między godziną 6:00 a 22:00. Analizując hałas powodowany przez ruch pojazdów wnioskodawca założył, że w ciągu ośmiu najbardziej niekorzystnych godzin pory dnia po terenie złoża będzie poruszało się łącznie do 70 pojazdów ciężarowych i jednoczesną pracę 4 maszyn ciężkich. Ponadto, w celu ograniczenia emisji hałasu na tereny zabudowy mieszkaniowej, wzdłuż południowej granicy terenu przedsięwzięcia, na czas eksploatacji złoża utworzone zostanie zwałowisko z nadkładu o wysokości ok. 3 m, pełniące funkcje ekranu akustycznego. Dla powyższych warunków w raporcie

wykonano obliczenia rozprzestrzeniania się hałasu w środowisku i oceniono poziom hałasu emitowanego przez złożę na granicy najbliższego terenu podlegającego ochronie przed hałasem. Obliczenia akustyczne wykonano dla sytuacji najbardziej niekorzystnej, przy usytuowaniu urządzeń będących źródłami hałasu w północnej części obszaru górniczego, w najbliższym położeniu względem zabudowy. Z ww. pisma Wójta Gminy Ryczywół wynika, że najbliższe przedsięwzięcie o podobnym profilu działania - złożę kopaliny pospolitej - piasków LIPA TŁ znajduje się w odległości ok. 11 km od złoża IGRZYNA. W związku z dużą odległością między tymi złożami, eksploatacja złoża IGRZYNA nie doprowadzi do powstania oddziaływań skumulowanych ze złożem LIPA TŁ. Z przedstawionej analizy akustycznej wynika, że inwestycja nie będzie powodowała przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na najbliższej położonych terenach objętych ochroną akustyczną określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Z uwagi na założenie przyjęte do analizy, iż zakład będzie funkcjonował tylko w porze dnia, ujęto je jako warunek realizacji przedsięwzięcia. Z uwagi na charakter planowanego przedsięwzięcia zakłada się, że nie będzie one miało znaczącego wpływu na klimat. Jak wynika z przedstawionych informacji inwestycja nie będzie realizowana na terenach zalewowych oraz zagrożonych wystąpieniami powodzi, a także terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Uwzględniając rodzaj i lokalizację inwestycji należy stwierdzić, że będzie zaadaptowana do postępujących zmian klimatu. Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane zostanie poza obszarami podlegającymi ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 z późn. zm.). Najbliższy obszar Natura 2000, tj. obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza Notecka PLB300015, położony jest w odległości ok. 10 km. W odległości ok. 3,3 km znajduje się rezerwat przyrody "Źródlika Flinty". Miejsce realizacji przedsięwzięcia w większości stanowią grunty orne, na których uprawiane jest głównie żyto i owies. W części złoża występują zaniedbane pastwiska nawiązujące do zbiorowisk ruderalnych ze znacznym udziałem chwastów. W centralnej części działki 11/18 znajduje się fragment nieużytkowany rolniczo (najprawdopodobniej pozostałości dawnego gospodarstwa) porośnięty na powierzchni ok. 50 m² zakrzewieniami wierzby *Salix* sp. Wzdłuż granic działki znajdują się drzewa i krzewy z rodzaju *Salix*, które nie kolidują z planowanym przedsięwzięciem. Na omawianym obszarze nie odnotowano obecności chronionych grzybów, mszaków oraz roślin. Nie stwierdzono również obecności siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk rozrodczych płazów i ssaków chronionych. Spośród

zwierząt chronionych odnotowano liczne i szeroko rozpowszechnione gatunki ptaków oraz gadów, z czego większość związana jest z siedliskami występującymi w otoczeniu. Bezpośrednio w miejscu realizacji przedsięwzięcia stwierdzono dwa gniazda skowronka *Alauda arvensis*, dla którego dostępność odpowiednich siedlisk w sąsiedztwie jest bardzo duża. Aby wykluczyć możliwość przypadkowego niszczenia drzew nieprzeznaczonych do usunięcia określono warunki ich odpowiedniego zabezpieczenia i właściwego sposobu prowadzenia prac. Ze względu na możliwość gniazdowania chronionych gatunków ptaków w obrębie siedlisk niszczonej wskutek realizacji prac przygotowawczych wskazano konieczność ich realizacji poza sezonem lęgowym ptaków. Z uwagi na fakt, że przedsięwzięcie będzie realizowane długofalowo wskazano możliwość odstąpienia od powyższego terminu po wykonaniu wizji i wykluczeniu ich występowania lub uzyskaniu zezwolenia właściwego organu na odstąpienie od zakazów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183). W celu zwiększenia atrakcyjności przyrodniczej powstałego w miejscu wyrobiska zbiornika wodnego, wskazano konieczność łagodnego wyprofilowania skarp i utworzenia przy brzegu płycizn, ułatwiających wykształcenie się siedlisk szuwarowych i polepszających dostępność zbiornika dla zwierząt. Mając na uwadze lokalizację przedsięwzięcia poza obszarami chronionymi, w obrębie terenów użytkowanych głównie jako pole uprawne, a także uwzględniając określone warunki realizacji przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu nie przewiduje negatywnego oddziaływania inwestycji na etapie realizacji, eksploatację i likwidacji na środowisko przyrodnicze, w tym na bioróżnorodność rozumianą jako liczebność i kondycje populacji występujących gatunków, w szczególności gatunków chronionych. Organ nie przewiduje również negatywnego oddziaływania na krajobraz. Ze względu na lokalizację planowanej inwestycji poza obszarami Natura 2000 i jej charakter, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony, integralność obszarów Natura 2000 lub ich powiązań z innymi obszarami. Ze względu na lokalizację w dużej odległości od granic państwa oraz zakres oddziaływania inwestycji nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Z uwagi na sprzeciw stron postępowania i społeczeństwa biorącego udział w postępowaniu w dniu 28 czerwca 2019r. Wójt Gminy Ryczywół zorganizował spotkanie, w którym uczestniczyły zainteresowane strony postępowania, Wójt Gminy

Ryczywół oraz pełnomocnik Inwestora wraz z autorem raportu. Mimo szczegółowych wyjaśnień ze strony Inwestora, strony postępowania podtrzymały swój sprzeciw wobec realizacji inwestycji dot. eksploatacji piasku ze złoża „Igrzyna”.

Dnia 30 lipca 2019r. Wójt Gminy poinformował strony postępowania o jego zakończeniu oraz możliwości zapoznania się z projektem decyzji oraz dokumentacją sprawy a także wypowiedzenia się co do zebranych materiałów oraz zgłaszanych żądań. Dnia 19 sierpnia 2019r. Wójt Gminy Ryczywół wydał decyzję o odmowie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedmiotowej inwestycji. W/w stanowisko podyktowane zostało obawą o konsekwencje tak dużej ingerencji w środowisko przyrodnicze. Powierzchnia udokumentowanego złoża wynosi 23,2 ha, zaś planowane roczne wydobycie wynosić będzie od 60 – 300 tys. Mg, tj. od 60 - 300 tys. m³. W wyniku eksploatacji powstałoby wyrobisko o powierzchni ok. 20 ha i głębokości 19,5-25 m p.p.t. W ocenie organu realizacja inwestycji mogłaby wpłynąć negatywnie na środowisko, a przede wszystkim mogłaby spowodować obniżenie poziomu wód gruntowych. Tereny wokół planowanej inwestycji stanowią grunty orne i łąki. Pobliskie sąsiedztwo to także lasy, rzeka Flinta oraz grunty rolne zabudowane. W ostatnich latach poziom wody w rzece jest bardzo niski, zaś właściciele gruntów rolnych borykają się z panującą suszą, która przekłada się bezpośrednio na plody rolne. Obniżenie wód gruntowych mogłoby także spowodować nieodwracalną zmianę w ekosystemie leśnym. W niniejszym postępowaniu aktywnie uczestniczyły strony postępowania, społeczeństwo a także Rada Gminy Ryczywół, którzy również wskazywali obawę o negatywny i nieodwracalny wpływ inwestycji na środowisko przyrodnicze. Dnia 6 września 2019r., zgodnie z art. 85 ust. 3 ustawy o oś. tut. Organ podał do publicznej wiadomości informację o wydaniu decyzji oraz możliwości zapoznania się z jej treścią oraz dokumentacją sprawy.

Od decyzji Wójta Gminy Ryczywół wniesione zostało przez Pełnomocnika Inwestora odwołanie, które wraz z aktami sprawy w dniu 13 września 2019r. zostało przesłane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile. Kolegium Decyzją Nr SKO.4150.1341.35.2019.OŚ z dnia 20 grudnia 2019r. uchyliło decyzję Wójta Gminy Ryczywół i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile wskazało, iż Wójt Gminy Ryczywół przy ponownej ocenie winien wziąć pod uwagę wytyczne wynikające z uzasadnienia w/w decyzji i w tym kontekście winien ponownie ocenić okoliczności w sprawie istotne z punktu widzenia prawidłowego rozstrzygnięcia. Organ wskazał, iż Wójt Gminy Ryczywół powinien dowieść swojej dotychczas preferowanej tezie przy pomocy

specjalistycznej opinii oraz winien odnieść się szczegółowo do wszystkich wniosków i spostrzeżeń wniesionych w toku postępowania, a także zająć stanowisko, czy podjęta Uchwała Rady Gminy Ryczywół Nr XXXII/2/2017 z dnia 20 grudnia 2017 r. stanowi przeszkodę do powstania przedmiotowego przedsięwzięcia. Ponadto wskazano na konieczność zweryfikowania uprawnień osób do uczestnictwa w postępowaniu a także uzupełnienia podpisów na złożonych uwagach w sprawie i doręczenia wszystkim stronom postępowania decyzji o odmowie środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 19 sierpnia 2019 r. Samorządowe Kolegium odwoławcze zwróciło także uwagę na konieczność zapoznania stron postępowania i społeczeństwa przed wydaniem decyzji z materiałami w sprawie i udzielenia im prawa do wypowiedzenia się. W tym miejscu należy wskazać, że takowe uprawnienia, zgodnie z art. 10 KPA przysługują wyłącznie stronom postępowania. W niniejszym postępowaniu, tutejszy organ zawiadomił strony postępowania o zakończeniu postępowania administracyjnego, zapewniając tym samym stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwił im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Odnosząc się do analogicznego informowania społeczeństwa tutaj. Organ nie znajduje podstaw prawnych ku temu. Zgodnie z art. 85 ust. 3 po wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ podaje do publicznej wiadomości informację o jej wydaniu i możliwości zapoznania się z jej treścią i dokumentacją sprawy. Powyższe reguluje także art. 38 ustawy ooś. Natomiast udział społeczeństwa, o którym mowa w art. 79 ust. 1 sprowadza się w praktyce do postępowania określonego w art. 33 ust. 1, co w niniejszym postępowaniu miało miejsce. Organ prowadzący postępowanie zobowiązany jest do rozpatrzenia uwag i wniosków wniesionych w ramach udziału społeczeństwa. Nie ma tu jednak konieczności powiadamiania podmiotów je wnoszących o podjętych decyzjach. Zgodnie z art. 37 ustawy ooś organ rozpatruje wniesione uwagi i wnioski wskazując w uzasadnieniu decyzji w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę. Powyższe stanowisko potwierdza także publikacja LEX/el.2019 Pani Martynty Sługockiej.

W związku z powyższym, po uprawomocnieniu się w/w decyzji Wójt Gminy Ryczywół pismem z dnia 24 marca 2020r. zawiadomił strony postępowania o jego wszczęciu, w celu ponownego rozpatrzenia. Zgodnie ze stanowiskiem SKO w Pile, opatrzone wniesione wnioski społeczeństwa brakującymi podpisami, a także doręczono pominiętym stronom postępowania decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 19 sierpnia 2019r. Ponadto zweryfikowano uprawnienia stron

postępowania . Odnosząc się do pisma Pana Jana Sachy z dnia 15 września 2018r. dot. uznania jego osoby za stronę w przedmiotowym postępowaniu organ przychylił się do wniosku i pismem z dnia 24 marca 2020r. o tym fakcie wnioskodawcę poinformował. Natomiast Pan Marian Fuhrmann, który w piśmie z dnia 5 września 2018r. prosił o wyjaśnienie dlaczego nie jest uznany za stronę postępowania, dnia 24 marca 2020r. otrzymał stosowne wyjaśnienia. Jednakże o uzyskanie statusu strony nie wystąpił. W tym miejscu należy wyjaśnić, iż strony postępowania, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na etapie wszczęcia postępowania zostały ustalone zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami. Ustawa ooś w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2017 r. nie precyzowała komu przysługuje status strony. Dopiero od 1 stycznia 2018 r. w art. 74 ustawy ooś ustawodawca dodał zapis w postaci ust. 3a do w/w artykułu, definiującego strony postępowania. Zgodnie z jego brzmieniem, za stronę postępowania w przedmiocie decyzji środowiskowych ustawodawca uznał wnioskodawcę oraz podmiot, któremu przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie. Przez obszar ten rozumie się:

- 1) działki przylegające bezpośrednio do działek, na których ma być realizowane przedsięwzięcie;
- 2) działki, na których w wyniku realizacji lub funkcjonowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska;
- 3) działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem.

Jednakże, zgodnie z art. 545 ust. 1, w związku z art. 509 pkt 8 lit. c (wprowadzającym definicję stron postępowania) ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566 ze zm.) do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie przedmiotowej ustawy, zastosowanie mają przepisy obowiązujące przed dniem 1 stycznia 2018r., w związku z czym ustalenie kręgu stron w oparciu o powyższą definicję nie ma zastosowania w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do uznania w toku postępowania Państwa ██████████ ██████████ (współwłaścicieli dz. nr 18 obręb Igrzyna) i w konsekwencji także trzeciego współwłaściciela dz. nr 18 obręb Igrzyna tj. Pana Jana Sachy, należy podkreślić, iż zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 maja 2013 r. II OSK 108/12 stroną postępowania mogą być także właściciele nieruchomości

położonych poza obszarem oddziaływania ponadnormatywnego. W niniejszym postępowaniu, z uwagi na specyfikę przedsięwzięcia, taka okoliczność zachodziła, dlatego tutejszy organ w trybie art. 28 Kpa przyznał status strony postępowania właścicielom nieruchomości położonej w pobliskim sąsiedztwie (dz. nr 18, położona ok. 130 m od terenu inwestycji), którzy z taką prośbą i jej szerokim uzasadnieniem wystąpili. Jak wskazuje Sąd Administracyjny *„dla ustalenia stron postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, innych niż wnioskodawca, konieczne jest ustalenie terenu objętego oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia na środowisko. Z przepisów art. 72 ust. 2 pkt 1, art. 74 ust. 1 pkt 1 i art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wynika, że chodzi o każde oddziaływanie, a nie tylko takie, które przekracza określone normy. Normy i ich ewentualne przekroczenia mają znaczenie dla treści decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a nie dla posiadania przymiotu strony w rozumieniu art. 28 kpa. Stroną postępowania jest więc właściciel nieruchomości położonej na terenie objętym tak rozumianym oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia”*. „...Nie jest dopuszczane wyłączenie z kręgu stron postępowania właścicieli nieruchomości znajdujących się w bliższym lub dalszym sąsiedztwie wyłącznie z takim uzasadnieniem, iż na gruncie prawa administracyjnego negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia zamyka się na terenie inwestycji i tym samym nie oddziałuje ono na nieruchomości sąsiednie. Nawet jeśli w odniesieniu do konkretnej inwestycji powyższe stwierdzenie jest prawdziwe i tym samym oddziaływanie planowego przedsięwzięcia oceniane w oparciu o normy prawa administracyjnego zamyka się na terenie planowanej inwestycji, to nie musi to oznaczać, iż planowana inwestycja nie będzie na gruncie norm prawa cywilnego źródłem immisji sąsiedzkich, których występowanie uzasadnia posiadanie interesu prawnego w rozumieniu art. 28 k.p.a.”

Po uznaniu Państwa [REDAKTOWANE] za stronę postępowania, dnia 7 marca 2020r. Wójt Gminy Ryczywół poinformował strony postępowania o załatwieniu sprawy w późniejszym terminie z uwagi na konieczność zebrania dodatkowych materiałów w sprawie tj. opinii specjalistycznej, która pozwoli na ocenę wpływu planowanej inwestycji na środowisko. Ponadto organ poinformował strony postępowania, iż o kolejnych etapach postępowania zawiadamiane będą w trybie art. 49 KPA. Zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy ooś (wówczas obowiązującej), w przypadku,

gdy w postępowaniu bierze udział więcej niż 20 stron, zastosowanie ma art. 49 KPA, zgodnie z którym zawiadomienie stron o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej następuje w formie publicznego obwieszczenia. Państwo [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] na wniosek z dnia 31 sierpnia 2018r. zostali uznani (dnia 4.09.2018r.) za stronę w niniejszym postępowaniu, podobnie Pan [REDAKTOWANE] (wniosek z dnia 15 września 2018r.), jednakże uznanie Pana Jany Sachy miało miejsce dopiero w dniu 24 marca 2020r. tj. na etapie ponownego rozpatrywania sprawy. Zatem łącznie w przedmiotowym postępowaniu przed uznaniem Pana Jana Sachy za stronę postępowania brało udział 20 osób. Po jego wszczęciu w dniu 24 marca 2020r. w celu ponownego rozpatrzenia sprawy i zweryfikowaniu kręgu stron postępowania, liczba ta wzrosła do 21 osób. W związku z powyższym od tego momentu strony postępowania o wszelkich czynnościach organu informowane były w trybie art. 49 KPA. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1712) od dnia 24 września 2019r. w przypadku, gdy w postępowaniu bierze udział więcej niż 10 stron postępowania stosuje się art. 49 Kpa, jednakże „do spraw wszczętych na podstawie ustaw zmienianych w art. 1 oraz w art. 3 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe”.

W celu ponownego rozpatrzenia sprawy i oceny wpływu planowanej inwestycji na środowisko i rzeczowego odniesienia się do kwestii środowiskowych, co do których wątpliwości stały się podstawą odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach koniecznym stało się pozyskanie wiadomości specjalnych w postaci dowodu z opinii biegłego. W tym celu na podstawie art. 84 §1 Kpa, Postanowieniem z dnia 21 maja 2020 r. Wójt Gminy Ryczywół powołał biegłego w przedmiotowej sprawie. Pan Oskar Mantaj prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Geologiczne „Geoman” z siedzibą przy ul. Kossaaka 90, 64-920 Piła pismem z dnia 26 czerwca 2020r. (data wpływu 29.06.2020r.) wypowiedział niestety umowę zlecenia, argumentując swoje stanowisko brakiem możliwości realizacji wszystkich punktów zlecenia z przyczyn niezależnych. W zaistniałej sytuacji Wójt Gminy Ryczywół stanął w obliczu konieczności przeprowadzenia ponownej procedury wyłonienia wykonawcy. Dnia 30 czerwca skierowano do oferentów zaproszenie do składania ofert, w wyniku czego Postanowieniem z dnia 15 lipca 2020r. powołany na biegłego został Pan Daniel Danielewski, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą GEO-LABBUD z siedzibą przy ul. Krótkiej 6, 62-070 Dąbrowa. Dnia 3 września

2020r. biegły złożył w tut. Urzędzie Gminy opinię w sprawie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w której stwierdzono iż na podstawie analizy przedłożonych przez Wójta Gminy Ryczywół dowodów zgromadzonych w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko projektowanej eksploatacji i przeróbki kruszywa ze złoża IGRZYNA w szczególności raportu oddziaływania na środowisko i jego uzupełnień autorzy opinii nie odnajdują podstaw do odmowy określenia środowiskowych uwarunkowań dla planowanego przedsięwzięcia. W szczególności nie zachodzi żadna z okoliczności wskazanych w art. 81 ust. ustawy ooś. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest decyzją uznaniową. Oznacza to, iż organ właściwy do wydania tej decyzji winien przeprowadzić postępowanie przewidziane przepisami powołanej ustawy i jest zobligowany wydać tę decyzję, jeżeli Inwestor spełni wymagania określone przepisami ustawy. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie przesądza o przystąpieniu do realizacji przedsięwzięcia, ale otwiera Inwestorowi drogę do ubiegania się o koncesję na wydobywanie. Podstawą do wydania odmowy określenia środowiskowych uwarunkowań nie może być przywoływany kilkakrotnie przez społeczeństwo w protestach dokument pn. „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Ryczywół na lata 2007-2020” gdyż nie stanowi on aktu prawa. Przesłanką odmowy wydania decyzji nie może być także fakt, że przeprowadzona dla przedsięwzięcia ocena oddziaływania na środowisko, w tym raport oceny oddziaływania na środowisko wykazały, że przedsięwzięcie będzie miało jakiś - mniejszy czy większy - szkodliwy wpływ na środowisko. Przedmiotowa ocena nie ma, bowiem roli mocy decyzyjnej, jej zadaniem jest zebranie obiektywnych informacji o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i pomoc w takim ukształtowaniu decyzji, aby jej warunki pozwoliły na możliwe jak największe zmniejszenie negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia. W związku z czym autorzy opinii oprócz warunków realizacji Inwestycji wskazanych w uzgodnieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu proponują wprowadzić w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dodatkowe warunki. Biegły przeanalizował i odniósł się szczegółowo do kwestii wpływu planowanej inwestycji na zmianę stosunków wodnych, oddziaływanie na rzekę Flintę, pogorszenie plonów, wpływ na drzewostan w lesie i pomnik przyrody, zmiany w krajobrazie, wpływ na korytarz ekologiczny, środowisko przyrodnicze i na degradację dróg a także wpływ wibracji, hałasu i zapylenia na środowisko.

Odnosząc się do wniosku nr 1 i kwestii zakłóconego korzystania z nieruchomości położonej na dz. nr 18 obręb Igrzyzna należy stwierdzić, iż realizacja

inwestycji nie spowoduje ingerencji w sąsiednie działki, w tym dz. nr 18 w Igrzynie. Ewentualne oddziaływanie będzie związane z funkcjonowaniem zakładu górniczego a w związku z tym emisją hałasu, pyłu czy wibracji oraz wpływem na stosunki wodne, jednakże przeprowadzona przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska ocena oddziaływania na środowisko miała za zadanie zweryfikowanie wielkości tych oddziaływań, a warunki niniejszej decyzji ich zminimalizowanie. Przed rozpoczęciem prac wzdłuż południowej granicy usypany zostanie wal ziemny o wysokości nie mniejszej niż 3 m, co ograniczy emisję hałasu. Powyższe zostało wpisane jako warunek realizacji niniejszej inwestycji. W ocenie w/w organu emisje związane z zapyleniem i hałasem nie będą przekraczać dopuszczalnych norm określonych w przepisach szczegółowych poza terenem inwestycji.

Z uwagi na fakt, iż złoża nie będzie odwadniane, a wydobyta kopalina będzie czasowo deponowana na terenie zakładu w celu odsączenia wody organ nie przewiduje także obniżenia zwierciadła wód gruntowych i powstania leja depresyjnego, czego obawiają się wnioskodawcy. Nie przewiduje także negatywnego oddziaływania na środowisko gruntowo - wodne. Również w ocenie biegłego i zespołu niezależnych od Inwestora ekspertów w dziedzinie geologii złożowej i hydrogeologii (upr. kat. M.in. III i V), powołanych w celu określenia wpływu inwestycji na środowisko i zweryfikowania ewentualnych zagrożeń związanych z powstaniem planowanego przedsięwzięcia, inwestycja nie wpłynie na zmianę stosunków wodnych w rejonie inwestycji. Biegli podkreślają, iż oddziaływanie eksploatacji na wody powierzchniowe oraz podziemne mogłoby mieć miejsce podczas odwadniania wyrobisk, zrzutu wód do cieków czy wprowadzania do wód substancji niepożądanych (zanieczyszczeń). Ze względu na przyjęty system eksploatacji i planowane użycie refulera mimo dużej miąższości warstwy zawodnionej (od 17,0 m do 23,5 m) nie ma potrzeby odwadniania wyrobiska. Zgodnie z raportem o osłabek będzie składowany do odsączenia. Ze względów ekonomicznych oraz technologicznych autorzy opinii nie mają wątpliwości co do tego, iż proces taki będzie prowadzony. Przy wyłącznie teoretycznym założeniu braku dopływu wód do wyrobiska, (podczas gdy wyrobiska w osadach piaszczysto żwirowych są miejscem zwiększonego zasilania wodami gruntowymi ze względu na dużą przepuszczalność, w praktyce poziom wody po wydobyciu kopaliny prawie natychmiast się wyrównuje na poziomie wód gruntowych) zaobserwowanie leja depresji jest niemożliwe. Biegły wskazuje także, iż nie dojdzie do powstania obniżenia lustra wody, gdyż ubytek kruszywa będzie rekompensowany na bieżąco przez dopływy wód gruntowych do wyrobiska (przesięki boczne), przez co wahania zmienność wysokości

występowania swobodnego lustra wody w wyrobisku będą jedynie wahaniami typowymi dla wód pierwszego poziomu wodonośnego, zależnymi od wielkości opadów oraz temperatury. Realizacja inwestycji nie doprowadzi do zmian hydrogeologicznych, które doprowadziłyby do zmiany poziomu wód gruntowych i w konsekwencji np. wyschnięcia położonych w rejonie inwestycji studni, czego również obawiają się wnioskodawcy. Podkreślono, że wyrobisko złoża kruszywa nie będzie odwadniane przez pompowanie i nie wpłynie na poziom wody w studniach, który podlega naturalnym wahaniom zwierciadła wody w cyklu rocznym i wieloletnim. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Postanowieniu z dnia 4.06.2019 r. nr WOO-I.4221.156.2018.BR.17 uzgodnił realizację przedmiotowego przedsięwzięcia po warunkiem m.in. nieodwadniania wyrobiska eksploatacyjnego. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w niniejszej decyzji. Biegły podkreśla, że tylko sztuczne odwadnianie (wypompowywanie wody ze zbiornika powyrobiskowego) może mieć wpływ na otaczające środowisko gruntowo-wodne. Zatem w niniejszej sprawie eksploatacja złoża kruszywa „IGRZYNA” nie wpłynie na studnie kopane, studnie wiercone czyli na ujęcia wody. Nie będzie również oddziaływać na poziom wód gruntowych zalegający na okolicznych polach uprawnych i łąkach.

W kwestii wysokości wałów przyjętych do obliczeń rozprzestrzeniania się hałasu, rozbieżność ta została wyjaśniona przez Inwestora w uzupełnieniu raportu i ostatecznie wynosi ona 3 m, jednakże będzie posadowiona na skarpie obniżonej o ok.1 m. Powyższe zostało również przeanalizowane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu. W celu minimalizacji oddziaływania hałasu na tereny zabudowane Inwestor został zobligowany do utworzenia, przed rozpoczęciem prac, nasypu z materiału nakładowego o wysokości nie mniejszej niż 3 m zlokalizowanego od strony południowej.

Odnosząc się do wpływu wibracji na strukturę gruntu i konstrukcje okolicznych budynków w ocenie biegłego powołanego przez Wójta Gminy Ryczywół, zgodnie z normą *PN-G-02100 górnictwo odkrywkowe, szerokości pasów ochronnych wyrobisk odkrywkowych* od dróg oraz budynków budownictwa powszechnego powinny zostać zachowane pasy ochronne o szerokości 10 metrów. Najbliższe zabudowania znajdują się w dużo większej odległości niż odległości wskazane w wytycznych. Zagrożenia spowodowane osuwiskami i rozmyciem skarp ograniczone będą do najbliższego sąsiedztwa wyrobiska i w żaden sposób nie będą zagrażać obiektom budowlanym i drogom. Wibracje przekazywane przez maszyny wydobywcze będą także mniejsze

niż wibracje przekazywane do gruntu przez kombajny do zbioru zbóż. Biorąc po uwagę powyższe oraz to, iż najbliższy budynek znajduje się w odległości ok. 130 metrów, biegły nie przewiduje negatywnego wpływu pracy kopalni na budynki oraz stabilność gruntów poza zakładem górniczym. Również Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska na takie zagrożenie nie wskazał. Z informacji przedstawionych w uzupełnieniu raportu wynika, że wibracje powstałe na terenie zakładu górniczego zbliżone będą do tych generowanych przez maszyny rolnicze, co potwierdza także opinia biegłego. Na terenie złoża Igrzyna, Inwestor nie przewiduje kruszenia materiału, co mogłoby generować dodatkowe wibracje. W związku z powyższym obawa o konstrukcję budynków i ryzyko katastrofy budowlanej jest nieuzasadniona. Nadmienić należy także, iż w przypadku jakichkolwiek szkód wywołanych pracą zakładu górniczego zastosowanie będą miały zapisy działu VIII ustawy prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy kodeks cywilny. W odniesieniu do utraty walorów estetycznych i przeobrażenia krajobrazu należy stwierdzić, że na etapie realizacji inwestycji, czyli przez ok. 20 lat (jak wskazano w uzupełnieniu raportu) krajobraz będzie ulegał przeobrażeniom i zmiany te mogą być zdecydowanie odbierane negatywnie. Jednakże, jak podkreślił biegły w swej opinii, zmiany w krajobrazie podlegają subiektywnej ocenie wrażenia. Biegły podkreślił także, że wizja w terenie nie potwierdza wniesionych uwag do postępowania, jakoby teren wokół planowanej inwestycji był intensywnie wykorzystywany do wypoczynku i rekreacji, nie stwierdzono atrakcyjnych miejsc do wypoczynku, infrastruktury turystyczno – wypoczynkowej, wytyczonych szlaków turystycznych czy punktów widokowych. Eksploatacja złoża spowoduje konieczność przekształcenia powierzchni terenu w granicach projektowanego obszaru górniczego o pow. ok. 23 ha, powyżej pierwotnej rzędnej terenu powstaną tymczasowe zwałowiska nadkładu oraz przyzmy urobku. Natomiast poniżej poziomu terenu powstanie zawodnione wyrobisko. Widocznym elementem zakładu będą także maszyny pracujące na złożu. Górnictwo odkrywkowe powoduje widoczne zmiany krajobrazowe, w czasie trwania wydobywania oceniane są z reguły za niekorzystne, wymagające złagodzenia, naprawy po jej zakończeniu przez odpowiednie zagospodarowanie wyrobisk i zwałowisk podczas rekultywacji. W opinii autorów ekspertyzy oddziaływanie na krajobraz na etapie wydobywania może być postrzegane jako negatywne, jednak będzie to oddziaływanie rangi lokalnej w miejscu niemającym dużej ekspozycji widokowej oraz w krajobrazie niepodlegającym ochronie i niemającym znaczenia kulturowego. Najważniejszym czynnikiem wpływającym na krajobraz będzie sposób rekultywacji terenów powydobywczych.

Planowane do utworzenia od strony południowej zwałowisko nadkładu ma pełnić rolę ekranu akustycznego, a więc zlikwidowane zostanie dopiero po zakończeniu wydobywania. W celu wkomponowania w krajobraz powinno zostać obsiane/obsadzone roślinnością. Roślinność ta dodatkowo umocni (zadarni) skarpy zabezpieczając zwałowisko przed rozmyciem oraz erozją wietrzną (pyleniem wtórnym). Podejmując się subiektywnej oceny zmian, jakie zajdą w krajobrazie w wyniku rekultywacji terenów poeksploatacyjnych w kierunku wodnym biegły stwierdza, iż zmiany te będą miały oddziaływanie pozytywne. Powstały zbiornik wodny wraz z otoczeniem urozmaici krajobraz i poprawi jego estetykę. Również w ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu planowana do realizacji inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływać na krajobraz.

W odniesieniu do niepełnej inwentaryzacji przyrodniczej oraz powstania bariery ekologicznej na terenie kopalni i poza nią należy wskazać, iż zakres inwentaryzacji przyrodniczej został opracowany zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2a ustawy o oś, który nie precyzuje jej zasięgu. Niemniej jednak inwentaryzacja sporządzona została, jak wskazuje jej autor na obszarze dz. 11/18 i w pasie 50 m wokół niej, a w przypadku siedlisk/gatunków szczególnie interesujących przyrodniczo, teren badań odpowiednio rozszerzono. W uzupełnieniu raportu o oś wskazano, że inwentaryzacja sporządzona została rzetelnie, zgodnie z zasadami i metodami naukowymi. Podkreślono także, że zaobserwowanie w pobliżu gatunków ptaków innych niż podane w inwentaryzacji jest oczywiście możliwe, jednakże nie świadczy to o tym że mają one na danym terenie swoje siedliska. Nadto autorzy raportu wskazują na oczywisty błąd pisarki, w wyniku którego w rozdziale 3.6 raportu pominięto występowanie skowronka *Alauda arvensis*, o którym mowa w inwentaryzacji przyrodniczej. Jak słusznie zauważył biegły, ptaki są gatunkami bardzo mobilnymi, często wędrownymi przynajmniej okresowo, a niektóre z gatunków posiadają bardzo rozległe terytoria. Sama obserwacja gatunku na danym terenie nie daje podstaw do uznania, że jest to miejsce niezbędne do przetrwania danego osobnika czy populacji danego gatunku. Zwierzęta przemieszczają się w wyniku okresowych wędrówek, poszukiwaniu pożywienia, dyspersji (poszukiwanie nowych siedlisk) itp. Zmiana użytkowania terenu złoża z gruntów rolnych na zbiornik wodny nie wpłynie na uszczuplenie bazy pokarmowej zwierząt, gdyż w otoczeniu inwestycji znajdują się podobne rozległe siedliska (agrocenozy). Jak wskazuje w swoim Postanowieniu z dnia 4 czerwca 2019r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, z uwagi na lokalizację przedsięwzięcia poza obszarami chronionymi, w obrębie terenów użytkowanych głównie jako pola uprawne, a także uwzględniając

określone warunki realizacji przedsięwzięcia, nie przewiduje negatywnego oddziaływania na bioróżnorodność rozumianą jako liczebność i kondycję populacji występujących gatunków, w szczególności gatunków chronionych. Ze względu na możliwość gniazdowania chronionych gatunków ptaków w obrębie siedlisk niszczonej wskutek prac przygotowawczych w niniejszej decyzji jako warunek wskazano ich wykonywanie poza okresem lęgowym ptaków oraz możliwość odstępiania od w/w terminu, przy spełnieniu dodatkowych warunków.

Planowana do realizacji inwestycja znajduje się w obrębie korytarzy ekologicznych. Głównym szlakiem migracyjnym są lasy oraz doliny rzeczne. Nie ulega wątpliwości, na co wskazują także autorzy raportu oos oraz wnioskodawcy pisma nr 1, że w czasie eksploatacji złoża powstać może lokalna bariera ekologiczna stwarzająca trudności dla migracji zwierząt. Należy jednak podkreślić, że po zakończeniu eksploatacji powstałe w wyniku eksploatacji zawodnione wyrobisko będzie stanowiło atrakcyjne miejsce dla zwierząt, w szczególności ptaków. Pobliskie sąsiedztwo planowanej inwestycji stanowią lasy oraz pola uprawne, zatem korytarz ekologiczny nie zostanie zamknięty, zwierzęta będą musiały jedynie zmienić trasy dotychczasowych wędrówek i miejsc żerowania. Prawidłowo wykonana rekultywacja pozwoli na stworzenie miejsca, które zwiększy lokalną bioróżnorodność. W ocenie biegłych, oddziaływanie pracy maszyn wydobywczych będzie zbliżone do pracy maszyn na polach uprawnych. Powstałe w wyniku eksploatacji wyrobisko nie będzie elementem utrudniającym migrację zwierząt. Głównym szlakiem migracyjnym w rejonie złoża jest rozciągający się na wschód od złoża kompleks leśny oraz położone na zachód od terenu złoża łąki wzdłuż rzeki Flinty. Realizacja inwestycji nie ingeruje w morfologię rzeki i jej najbliższe otoczenie oraz nie przyczynia się do fragmentacji terenów leśnych (złoże położone jest na granicy lasu oraz kompleksu pól uprawnych). Ważne podkreślenia jest, iż korytarze ekologiczne nie muszą wyróżniać się od pozostałych terenów udziałem siedlisk o charakterze naturalnym lub półnaturalnym. Wiele gatunków podczas migracji i dyspersji użytkuje siedliska całkowicie antropogeniczne, przykładami są ptaki wędrownie wykorzystujące zbiorniki retencyjne lub odstojniki ścieków, jako siedliska pomostowe, motyle migrujące przez tereny zabudowane wzdłuż pasów nieuporządkowanej roślinności ruderalnej, płazy wędrujące wzdłuż rowów melioracyjnych, jaszczurki migrujące wzdłuż wałów przeciwpowodziowych, poboczy dróg polnych o niskiej roślinności lub nasypów kolejowych. Podsumowując, realizacja inwestycji nie przyczyni się do fragmentacji środowiska, nie będzie elementem utrudniającym migrację dużych zwierząt kopytnych, wilków czy rysi, gdyż zwierzęta te

nie wędrują przez tereny otwarte, jakie stanowi złoże. Kluczowe znaczenie dla drożności korytarzy ekologicznych ma brak ciągłych i nieprzekraczalnych barier oraz obecność i odpowiednia gęstość rozmieszczenia siedlisk pomostowych. Planowana eksploatacja złoża oraz powstałe w jej wyniku wyrobisku nie będzie stanowić takiej bariery (długość wyrobiska wyniesie ok. 0,6 km, szerokość ok. 0,33 km). Funkcja tych korytarzy polega przede wszystkim na umożliwianiu powiększania zasięgu gatunków oraz na ułatwianiu długodystansowych migracji i przemieszczeń dyspersyjnych. Powstały w wyniku inwestycji zbiornik wodny będzie pełnić rolę ważnego siedliska pomostowego w ramach korytarzy ekologicznych w obszarze, których znajduje się złoże ułatwiając migracje oraz umożliwiając dyspersje. W niniejszej decyzji jako warunek realizacji inwestycji wskazano na konieczność łagodnego wyprofilowania skarp i utworzenia przy brzegu płycizn, ułatwiających wykształcenie się siedlisk szuwarowych i polepszających dostępność zbiornika dla zwierząt.

Prowadzenie transportu kruszywa przez tereny leśne z uwagi na emisję hałasu powodować będzie efekt niepokojenia występujących tam ptaków i zwierząt. Może to skutkować w okresie lęgowym, zaniechaniem gniazdowania przez niektóre z występujących par lęgowych ptaków. Z uwagi na występowanie znacznych zasobów podobnych siedlisk w otoczeniu terenu inwestycji, może wystąpić transpozycja miejsc gniazdowania (czasowa migracja lęgów), jednak występujące na tym terenie ptaki przystosowane są do otwartych terenów wiejskich, są to gatunki bardzo plastyczne ekologicznie tj. gatunki o szerokim spektrum tolerancji na warunki środowiska) oraz synantropijne zajmujące nisze ekologiczne stworzone przez człowieka. Funkcjonowanie przedsięwzięcia ani planowane zmiany w jego obrębie nie będą zatem w znaczący sposób oddziaływać na występującą tu awifaunę. Realizacja inwestycji nie będzie zatem skutkować istotnymi zagrożeniami dla stwierdzonych gatunków w skali populacji regionalnej, tym bardziej skali krajowej. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu nie stwierdził przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na najbliższej położonych terenach objętych ochroną akustyczną. Zgodnie z warunkami niniejszej decyzji zakład będzie pracował wyłącznie od godz. 6.00 do 22.00, zatem oddziaływanie hałasu na zwierzęta poruszające się wokół terenu inwestycji ograniczone do pory dnia.

Odnosząc się do wątpliwości w poprawne przeprowadzenie rekultywacji oraz degradacji terenu przez miłośników motocrossu, należy stwierdzić, iż na tak wczesnym etapie nie można zakładać najbardziej negatywnego scenariusza. Równie dobrze

można założyć, iż teren ten stanie się atrakcyjnym miejscem wypoczynku zarówno dla ludzi jak i zwierząt. Natomiast kwestię właściwej rekultywacji regulować będzie decyzja o kierunku rekultywacji, wydawana przez właściwy organ, zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 ze zm.), co będzie miało miejsce dopiero po otrzymaniu przez Inwestora koncesji na wydobycie kruszywa i zakończeniu prac górniczych. Rekultywację gruntów prowadzi się w miarę jak grunty te stają się zbędne całkowicie, częściowo lub na określony czas oraz kończy się w terminie do 5 lat od zaprzestania tej działalności.

W kwestii niszczenia dróg w wyniku realizowanego transportu należy stwierdzić, iż kwestia ta nie jest przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko. W tym miejscu należy jednak przytoczyć fragment uzasadnienia wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 16 czerwca 2011 r., II SA/Ke 247/11 - *„Drogi publiczne należące formalnie do jednostek samorządu terytorialnego nie są budowane i utrzymywane w interesie tych jednostek, czy nawet w interesie mieszkańców tych gmin, czy powiatu, województwa, ale w interesie wszystkich użytkowników dróg a więc obywateli danego państwa i nie tylko. Nie można uznawać, że budowa i utrzymanie drogi gminnej, powiatowej, wojewódzkiej służy jedynie interesom danej gminy czy miasta”*. Zatem remont drogi publicznej i jej utrzymywanie nie odbywa się wyłącznie dla mieszkańców danego terenu czy samorządu terytorialnego, ale w interesie wszystkich uczestników ruchu, którzy mają takie samo prawo do ich wykorzystania. Niedopuszczalne jest zatem dyskryminowanie jednych użytkowników drogi względem pozostałych, wszystkie podmioty mogą swobodnie przemieszczać się po drogach publicznych, co zostało utrwalone w orzecznictwie sądowym. W raporcie oś wskazano, iż ruch pojazdów ciężarowych wyniesie maksymalnie 10 samochodów ciężarowych w ciągu godziny, w protestach pojawiały się wątpliwości wskazujące, iż może być to nawet 600 pojazdów na dobę tj. przy 16 godzinnym czasie pracy ok. 37 na godzinę. Liczba 600 pojazdów na dobę wydają się liczbą abstrakcyjną niemożliwą do osiągnięcia – wskazuje biegły. Oznaczałoby to jedną ciężarówką co ok. 2 minuty. Przyjmując maksymalne wydobycie roczne 500 000 ton, czas pracy 250 dni w roku, wydobycie wyniesie dziennie ok. 2 000 ton na dobę. Przyjmując najbardziej niekorzystną sytuację i wywóz pojazdami o ładowności 16 ton (w uzupełnieniu wyraźnie wskazano, iż chodzi o ładowność pojazdów a nie masę całkowitą pojazdów – obsługa pojazdami o mniejszej ładowności wydaje się nieuzasadniona ekonomicznie pojazdy o mniejszej ładowności są wykorzystywane jedynie do detalicznej sprzedaży kruszyw

a nie obsługi tak dużych kopalni jak planowana) daje to 125 pojazdów na dobę oraz ok. 8 na godzinę przy 16 godzinnej pracy kopalni a więc wartości te nie przekraczają szacunków wskazanych w raporcie ooś. Inwestor zakłada ruch pojazdów ciężarowych w maksymalnej ilości ok. 70, w ciągu 8 najbardziej niekorzystnych godzin pory dnia oraz pracę maksymalnie 4 maszyn ciężkich (przesiewacz, koparka, spycharka, ładowarka). Ponadto należy zaznaczyć, iż w niniejszej decyzji w warunkach realizacji inwestycji wskazano, iż roczne wydobywanie kopaliny może być prowadzone w maksymalnej **ilości 300 tys. m³**. Utrzymanie dróg dojazdowych do kopalni w dobrym stanie będzie leżało także w interesie Inwestora, gdyż to on właśnie będzie ich głównym użytkownikiem i od ich przejezdności zależeć będzie praca zakładu. Jak wynika z akt postępowania Inwestor zdecydowany jest podpisać umowę z zarządcą o odpowiednim utrzymaniu dróg dojazdowych oraz dostosować drogę do ruchu pojazdów ciężarowych na własny koszt. Bardzo częstą praktyką stosowaną przy realizacji tego typu inwestycji jest podpisywanie umów pomiędzy Inwestorem a zarządcą drogi, w której wskazuje się, iż dostosowanie dróg do ruchu pojazdów ciężarowych wykonane powinno być przez Inwestora oraz zobowiązuje się go do utrzymywania stanu dróg dojazdowych w stanie przynajmniej nie gorszym niż przed rozpoczęciem inwestycji na własny koszt. Wobec czego Wójt Gminy Ryczywół będzie ubiegał się o podpisanie stosownej umowy z Inwestorem w tym zakresie. Ponadto należy zwrócić uwagę, iż z tytułu wydobywania na terenie gminy Ryczywół, Inwestor będzie odprowadzał do jej budżetu 60% opłaty eksploatacyjnej, co przy maksymalnym wydobywaniu i obecnej stawce 0,64 zł (opłata eksploatacyjna podnoszona jest co roku o ok.1-2 grosze) daje wpływ w ciągu roku w wysokości 192 000,00 złotych. Dodatkowo Inwestor będzie płacił podatek od nieruchomości, na której prowadzone jest wydobywanie. Wobec powyższego można uznać, iż stan dróg w wyniku podejmowanych przez Inwestora napraw i remontów nie ulegnie pogorszeniu.

Odnosząc się do zarzutów przytoczonych we wniosku nr 2, dot. nieodwracalnych zmian hydrogeologicznych, a co się z tym wiąże osłabienia drzewostanu i ich degradacji, w ocenie biegłego powołanego w sprawie, błędne jest stwierdzenie autorów raportu OOŚ, iż jedynie nieliczne gatunki drzew docierają systemem korzeniowym do wód gruntowych. W przypadku analizowanego obszaru, gdzie wody gruntowe występują już na głębokości 0,8-2,5 m p.p.t. niewątpliwym jest, iż rosnące na tym terenie krzewy i drzewa w większości docierają systemem korzeniowym do poziomu

wód gruntowych. Silne obniżenie poziomu wody gruntowej może doprowadzić do zmniejszenia produktywności siedlisk, jeżeli drzewa korzystały z wód gruntowych przed odwodnieniem. Odczuwalne jest to szczególnie w drzewostanach na glebach piaszczystych, gdzie obniżenie poziomu wody gruntowej o 1-2 m powoduje spadek klasy bonitacji o 1-1,5. Jak jednak wskazano wcześniej realizacja inwestycji nie wpłynie na obniżenie poziomu wód gruntowych, a wręcz przeciwnie powstały w wyniku eksploatacji zbiornik wodny zmniejszy sezonowe wahania poziomu wód gruntowych oraz poprawi mikroklimat zwiększając między innymi wilgotność powietrza. Oceny wpływu powstania sztucznych zbiorników wodnych w wyniku wydobycia kruszywa w pobliżu terenów leśnych podjęli się Prof. Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu dr hab. Paweł Rutkowski oraz Lidia Śmigielska-Wojtyniak publikując wyniki swoich badań w opracowaniu pn. „Wpływ tworzenia sztucznych zbiorników wodnych na przylegające drzewostany na przykładzie żwirowni w Owińskach”. Przeprowadzone badania wykazały, iż po powstaniu zbiornika wyraźnie zwiększył się przyrost drzew położonych w pododdziałach znajdujących się najbliżej powstałego zbiornika wodnego w stosunku do drzewostanów oddalonych od wyrobiska. Bezpośrednie oddziaływanie związane z prowadzeniem odkrywki na las związane może być z uszkodzeniem jego systemu korzeniowego, co może stanowić zagrożenie wywrotem oraz pogorszyć ogólny stan zdrowotny drzew. Co do oddziaływania eksploatacji złoża na lasy będące w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, należy zwrócić uwagę, iż wiele kopalni kruszywa naturalnego realizowanych jest bezpośrednio na terenach leśnych stanowiących własność Lasów Państwowych. Same Lasy Państwowe w ramach realizacji projektu rozwojowego Lasów Państwowych pn. „Pozyskanie koncesji na eksploatację kopalni własności nieruchomości gruntowej ze złóż na obszarach w zarządzie PGL LP” między innymi w monografii wydanej w 2017 roku pt. „Wydobywanie kopalni ze złóż położonych na gruntach w zarządzie PGL LP – zasady i tryb ubiegania się o koncesję przez jednostki PGL LP” wskazują iż w przypadku podjęcia eksploatacji złóż na terenach należących do PGL Lasy Państwowe można uzyskać wiele korzyści tj. choćby zwiększenie bioróżnorodności, czy zwiększenie retencyjności. Powyższe wskazuje na zupełnie rozminięcie się stanowiska Nadleśnictwa Sarbia ze stanowiskiem oficjalnie prezentowanym przez Lasy Państwowe. Skoro jak wynika z przytoczonego opracowania wykonanego przez Lasy Państwowe można realizować wydobycie kruszywa na terenach leśnych z poszanowaniem przyrody, zwiększając jednocześnie bioróżnorodność, tworząc zbiorniki wodne zwiększające retencję, nie wspominając już o wymienionych

korzyściach dla lokalnej społeczności i samorządu, bez wątplenia da się prowadzić taką eksploatację również na gruntach rolnych o małej przydatności do produkcji rolnej. Planowane wyrobisko zostanie zrehabilitowane w kierunku rolno-wodnym zwiększając retencję wód w sąsiedztwie lasów, zbiornik stanowić będzie ewentualny rezerwuuar wody do akcji gaśniczych oraz wykorzystywany będzie jako wodopój dla zwierząt leśnych.

W kwestii hałasu spowodowanego wydobywaniem kruszywa oraz transportem wzdłuż terenów leśnych biegły podkreślił, iż prowadzone przez Lasy Państwowe zabiegi pielęgnacyjne (trzebieże i czyszczenia) oraz zręby generują o wiele większy hałas. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż rozprzestrzenianie się hałasu na terenach leśnych jest mocno ograniczone, w związku z czym można stwierdzić, że hałas nie będzie miał znaczącego wpływu na prowadzony Ośrodek Hodowli Zwierzyny. Drzewostan sosnowy o szerokości ok. 30 m zarówno zimą jak i latem ogranicza propagację hałasu w stopniu porównywalnym z poliwęglanowym ekranem akustycznym. Ponadto, ocena oddziaływania hałasu na środowisko przeprowadzona przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu nie wykazała, ażeby planowane przedsięwzięcie mogło negatywnie oddziaływać na środowisko, nie mniej jednak takowe oddziaływanie będzie występować w porze dnia tj. godz. od 6.00 do 22.00. Prowadzenie transportu kruszywa przez tereny leśne powodować będzie efekt niepokojenia występujących tam ptaków i zwierząt, jednak jak już pisano wcześniej, występujące na tym terenie ptaki przystosowane są do otwartych terenów wiejskich, gdyż są to gatunki bardzo plastyczne ekologicznie oraz synantropijne. Funkcjonowanie przedsięwzięcia ani planowane zmiany w jego obrębie nie będą, zatem w znaczący sposób oddziaływać na występującą tam awifaunę. Realizacja inwestycji nie będzie skutkować istotnymi zagrożeniami dla stwierdzonych gatunków w skali populacji regionalnej tym bardziej skali krajowej.

Odnosząc się do zanieczyszczenia powietrza, należy stwierdzić iż jego źródłem będą maszyny i pojazdy pracujące na terenie kopalni, a także prace związane z eksploatacją i przesiewem kruszywa. Emisja pyłu z przesiewu kruszywa będzie ograniczana poprzez stosowanie osłon, zaś emisja pyłu z wyrobiska z uwagi na wydobywanie piasku spod lustra wody będzie ograniczona. Prowadzenie prac bez odwadniania wyrobiska i stosowanie osłon zostało wpisane jako warunek realizacji inwestycji. Z analizy wykonanej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wynika, iż emisje tych substancji nie będą powodować przekroczenia dopuszczalnych

wartości odniesienia w powietrzu oraz dopuszczalnych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 87) poza terenem, do którego Inwestor posiada tytuł prawny oraz, że będą dotrzymane standardy jakości powietrza określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031), a w związku z tym spełnione będą wymagania w zakresie ochrony powietrza określone w przepisach. Jak wskazuje biegły, w celu ograniczenia emisji niezorganizowanej związanej z transportem kruszywa przez drogi gruntowe, należy ograniczyć prędkość pojazdów do 20 km/h, ponadto na odcinku przebiegającym w pobliżu zabudowania znajdującego się przy trasie wywozu w okresach suchych należy zraszać i utrzymywać w stanie wilgotnym na długości minimum 50 metrów, ewentualnie odcinek ten powinien zostać utwardzony płytami betonowymi okresowo czyszczonymi z nanoszonego piasku. Wszelkie remonty oraz naprawy drogi powinny być wykonywane przy użyciu tłucznia lub kruszywa gruboziarnistego o niskim współczynniku unosu, materiał wypełniający ubytki powinien być także odpowiednio mocno zagęszczony. Jak wynika z akt postępowania Inwestor zobowiązuje się do dostosowania drogi dojazdowej do ruchu pojazdów (jej poszerzenia oraz umocnienia) prace te powinny uwzględniać zabiegi ograniczające pylenie tj. m.in. odpowiednie zagęszczenie (ubicie drogi) w celu ograniczenia wolnych cząsteczek pyłu, które wzbijane są spod kół pojazdów. Powyższe zostało wpisane jako warunek realizacji przedmiotowej inwestycji, w związku z czym uciążliwość związana z pyleniem podczas transportu powinna zostać ograniczona do minimum. Kwestia zmiany rzeźby tereny i związanej z tym zmiany krajobrazu została omówiona przy odniesieniu się do zarzutów wnioskodawcy nr 1.

Odnosząc się wniosku **nr 3** należy wskazać, iż przytoczenie przez autorów raportu nieobowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Nr XXXIX/284/2014 z dnia 8 października 2014r. wyjaśnione zostało w uzupełnieniu raportu. Wskazano, że informacje te zostały pozyskane ze strony internetowej Gminy Ryczywół, a zbiór przedstawionych tam danych nie wskazywał jakoby uchwała ta została uchylona. Niemniej jednak zarówno obowiązująca obecnie Uchwała Nr X/61/2000 z dn. 16.02.2000 r. jak i w/w uchwała wskazują, jak słusznie zauważył wnioskodawca pisma nr 3, że działka nr 11/18 obręb Igrzyzna stanowi m. in. obszary, które mogą być przeznaczone pod łąki. W tym miejscu należy wskazać, iż zgodnie z art. 80 ust. 2 i 3 decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach może być

wydana jeśli, lokalizacja przedsięwzięcia nie narusza przeznaczenia nieruchomości określonej w tym planie. Teren dz. nr 11/18 nie jest jednak objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, w związku z czym zapisy studium nie uniemożliwiają przeprowadzenia procedury związanej z wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W kwestii zapisów „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Ryczywół na lata 2007-2020”, podjętego uchwałą Nr IX/58/2007 Rady Gminy Ryczywół z dnia 29 sierpnia 2007 r. należy zaznaczyć, iż podstawą do wydania odmowy określenia środowiskowych uwarunkowań nie może być przywoływany przez wnioskodawcę oraz kilkakrotnie przez społeczność w/w plan, gdyż nie stanowi on aktu prawa. Ponadto, to art. 81 ustawy o oś określa, w jakich przypadkach może nastąpić odmowa zgody na realizację przedsięwzięcia, oczywiście po stwierdzeniu zgodności inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, jeśli takowy obowiązuje.

Kwestię zaobserwowanych przez wnioskodawcę roślin i zwierząt innych niż wykazane w raporcie, a także powstanie bariery ekologicznej i zwężenia korytarza ekologicznego omówiono powyżej.

Odnosząc się do błędów rachunkowych w raporcie i nierzetelności, autorzy wyjaśniają, iż błędy w raporcie wynikają z tego, iż dokument piszą tylko ludzie, i nie wynikają one z pogardy do ludzi czy miejscowości, tylko z faktu, że takich raportów wykonuje się bardzo dużo i w tym celu kopiuje się układ dokumentu, natomiast badania, opisy i konkluzje wykonuje się indywidualnie dla każdego przedsięwzięcia.

W tym miejscu należy także zaznaczyć, iż wszystkie uwagi w niniejszej sprawie, złożone przez społeczność skierowane zostały także do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, który wzywał w toku postępowania Inwestora do wyjaśnień kwestii, co do których pojawiły się wątpliwości. Jak wynika z otrzymanego dnia 5 czerwca 2019 r. Postanowienia zebrany materiał dowodowy pozwolił organowi na zajęcie stanowiska w sprawie i uzgodnienie warunków realizacji inwestycji. Kwestia wysokości wałów także była tematem wyjaśnień, o czym już wspomniano powyżej. Omyłka związana z ilością wytwarzanych odpadów komunalnych nie zmienia faktu, iż takowe będą wytwarzane i wymagały będą zagospodarowania w sposób zgodny z przepisami.

Do obaw o obniżenie poziomu wód gruntowych i powstanie leja depresyjnego odniesiono się już wcześniej, natomiast w kwestii pogorszenia jakości rzeki Flinta - odbiornika oczyszczonych ścieków, a także ich zagęszczenie związane z utratą wody w rzece a także jej spowolnienie i zamieranie, kwestie te poddane zostały analizie

biegłego powołanego w sprawie. W jego ocenie eksploatacja w jakikolwiek negatywny sposób nie wpłynie na poziom wody w rzece Flincie. Jak już wspomniano inwestycja nie będzie wiązać się z powstaniem leja depresji, który mógłby wpłynąć na przepływ wody w rzece. Zbiornik będzie zasilany dopływami bocznymi wód gruntowych z całej zlewni oraz wodami opadowymi, a nawet teoretyczny wyliczony zasięg leja depresji nie objął swym zasięgiem koryta rzeki Flinty. Biegły podkreśla bardzo wysoką zmienność przepływów na Flincie, przy bardzo niskich wartościach odpływów jednostkowych wskazuje na niewielką zdolność retencyjną zlewni, wskazując zarazem na dominację spływu powierzchniowego i podpowierzchniowego do rzeki w czasie najwyższych wezbrań. W celu racjonalnego zagospodarowania zasobów wodnych należałoby zminimalizować ich zmienność w czasie i przestrzeni (okresy suszy i powodzi). Powoduje to konieczność aktywnego rozwijania retencji w obszarze zlewni. Powstały w trakcie wydobywania zbiornik wodny będzie pełnić rolę retencyjną co pozytywnie wpłynie na regulację przepływu wód w rzece Flincie – spowolni odpływ wód po roztopach oraz nawalnych deszczach zmniejszając przepływy wezbraniowe, jednocześnie oddając powoli zmagazynowaną wodę w okresie późnowiosennym i letnim zmniejszy czas trwania niżówek oraz zmniejszy objętość deficytu. Wyrobisko będzie pełnić rolę tak zwanej małej retencji. Retencja wód w zbiornikach poeksploatacyjnych jest bardzo efektywna, gdyż woda pobierana jest wiosną, podczas nadmiaru wód po roztopach następnie powoli oddawana w okresie letnim. Retencja wód pozytywnie wpłynie na stan wód, powstanie zbiornika wodnego ograniczy odpływ wody z terenu zlewni i pozwoli na jej zmagazynowanie na terenach rolnych. Nie bez powodu w opracowywanym właśnie przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej dokumencie ZAŁOŻENIA DO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NIEDOBOROWI WODY NA LATA 2021-2027 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030, jako działania i środki do realizacji założeń tego planu wskazano, jako jedno z 14 działań - rekultywację wyrobisk pogórnich w celu wykorzystania, jako zbiorniki retencyjne. Podsumowując należy stwierdzić, iż sam proces wydobywania nie zaburzy przepływów w rzece Flincie, natomiast powstały po wydobywaniu zbiornik wodny pozwoli zwiększyć zdolność retencyjną doliny Flinty i pozytywnie wpłynie na złagodzenie przepływów w rzece – zmniejszenie wezbrań (roztopowych, opadowo-nawalnych) oraz zmniejszenie deficytu wody podczas niżówek i skrócenie czasu ich trwania. Co do możliwości zwiększenia się stężenia ścieków zrzucanych do Flinty w 6+100 km rzeki na jej prawym brzegu z oczyszczalni ścieków w Ryczywole, biegły wskazuje, że najwyższe dopuszczalne wartości substancji zanieczyszczających albo minimalny

procent redukcji substancji zanieczyszczających dla ścieków z oczyszczalni ścieków w aglomeracji wprowadzanych do wód lub do ziemi określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. Zgodnie z Ustawą Prawo wodne zabraniane jest rozcieńczanie ścieków wodą w celu uzyskania ich stanu, składu oraz minimalnego procentu redukcji zanieczyszczeń zgodnego z przepisami. A więc zrzucane do Flinty, ścieki niezależnie od poziomu wody w rzece muszą spełniać wymagania określone w przepisach, aby nie zagrażać środowisku. Ponadto jak wskazano powstanie w wyniku realizacji Inwestycji zbiornika wodnego pozwoli na zmniejszenie wielkości tzw. niżówek co z punktu widzenia obaw przedstawionych w protestach (zwiększenie stężenia ścieków w rzece) jest okolicznością jak najbardziej pozytywną i pożądaną. W związku z powyższym obawa wnioskodawcy o wpływ na rzekę Flintę jest nieuzasadniona. Działka nr 11/18 obręb Igrzyzna znajduje się w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) o kodzie PLRW60001718689 – Flinta oraz jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) o kodzie PLGW60042. Ponadto planowane przedsięwzięcie znajduje się na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 139 Dolina kopalna Smogulec-Margonin. Zgodnie z obowiązującym „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Dz. U. z 2016r. poz. 1967) JCWPd PLGW60042 charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym oraz dobrym stanem chemicznym i jest niezagrożona osiągnięciem celów środowiskowych. Dla JCWPd celem środowiskowym jest dobry stan, zarówno ilościowy, jak i chemiczny. Dla tej JCWPd nie określono odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, a termin osiągnięcia celów środowiskowych określono na 2015 r. Zasoby JCWPd PLGW60042 podlegają ochronie z uwagi na ich wykorzystywanie do celów zaopatrzenia ludności w wodę do picia. Natomiast JCWP PLRW60001718689 posiada status naturalnej części wód, jej stan jest zły, a zgodnie z oceną ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została określona jako niezagrożona. Celem środowiskowym dla JCWP jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny. Dla tej JCWP PLRW60001718689nie określono odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, a termin osiągnięcia celów środowiskowych określono na 2015 r. Informacje przedstawione w raporcie o oś, opinii biegłego, a także w Postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, pozwalają stwierdzić, że przy realizacji inwestycji zgodnie z warunkami niniejszej decyzji, inwestycja nie

będzie wpływać negatywnie na założenia „Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry”. Planowane przedsięwzięcie nie będzie znacząco oddziaływało na stan ekologiczny jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) i powierzchniowych (JCWP) i nie spowoduje ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami dorzecza Odry. W kontekście w/w planu i wpływu zanieczyszczeń wód podziemnych w wyniku działalności człowieka biegły wskazuje, że eksploatacja kopaliny prowadzona, zgodnie z przepisami na podstawie planu ruchu zakładu górniczego, w pełni sprawnym technicznie sprzętem nie doprowadzi do zanieczyszczenia wód. Wody w wyrobisku będą miały jakość dopływających do nich wód gruntowych i opadowych. Podczas wydobywania nie będą używane żadne środki mogące zanieczyścić wodę. Potencjalne możliwe zanieczyszczenie wód substancjami ropopochodnymi w przypadkach awarii maszyn ma znikomą wielkość, ryzyko ich wystąpienia jest porównywalne z ryzykiem zanieczyszczenia produktami ropopochodnymi np. przy rolniczym użytkowaniu terenu. Minimalizacja ryzyka zanieczyszczenia gruntu i wód gruntowych substancjami ropopochodnymi w kopalni IGRZYNA powinna być realizowana poprzez utrzymywanie maszyn w dobrym stanie technicznym, składowanie paliw poza terenem eksploatacji, tankowanie maszyn poza wyrobiskiem i zabezpieczenie przed przedostawaniem się produktów ropopochodnych do gruntu i wód, naprawy i konserwacje maszyn prowadzone powinny być poza złożem. W przypadku awarii związanej z rozlaniem i wyciekami substancji ropopochodnych konieczne jest zastosowanie środków neutralizujących i powstrzymanie przedostania się substancji ropopochodnych do wód gruntowych. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w warunkach realizacji niniejszej inwestycji, dzięki czemu środowisko gruntowo - wodne winno być w pełni zabezpieczone przez ewentualnymi zanieczyszczeniami. W związku z tym, iż wyrobisko złoża IGRZYNA nie będzie miało połączenia z korytem rzeki Flinta brak jest możliwości bezpośredniego przedostania się zanieczyszczeń do rzeki. Jednakże w niniejszej decyzji nałożono na Inwestora także obowiązek monitoringu wód w wyrobisku.

W ocenie biegłego, powstały zbiornik będzie pozytywnie oddziaływał na wody podziemne, wody opadowe infiltrujące do gruntu na terenach wyrobisk pozbawionych pokrywy roślinnej i gleby nie wymywają składników organicznych z gleby, przez co do wód gruntowych trafiają czyste wody opadowe. Wyłączenie z produkcji rolnej terenów pod kopalnie ograniczy także stosowanie nawozów sztucznych i naturalnych (np.

gnojowicy), które są łatwo rozpuszczalne i spływają do wód gruntowych zasilających cieki i zbiorniki wodne przyczyniając się do ich eutrofizacji. Jak wskazuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, po przeanalizowaniu materiałów dotyczących budowy geologicznej oraz warunków hydrogeologicznych uwzględniając planowane rozwiązania chroniące środowisko nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko gruntowo – wodne.

Kwestie hałasu, związanego z ruchem pojazdów oraz degradacja dróg i wpływ na korytarz ekologiczny, a także obawa o faktyczny sposób przeprowadzenia rekultywacji zostały już wcześniej omówione.

Zarzuty składane przez autorów kolejnych pism (**nr 4-13**), stanowią w większości powtórzenie zarzutów wniesionych przez poprzednich wnioskodawców i omówione zostały powyżej.

W kwestii poruszonej przez wnioskodawcę **nr 8** tj. niezgodności inwestycji z art. 29 ust. 1 ustawy prawo geologiczne i górnicze należy stwierdzić, że przepis ten odnosi się do uprawnienia organu koncesyjnego, jakim z całą pewnością nie jest Wójt Gminy Ryczywół i dotyczy postępowania administracyjnego związanego z uzyskaniem koncesji na wydobycie złóż. W związku z powyższym w/w przepis nie ma zastosowania w niniejszym postępowaniu.

Zarzut wnioskodawcy **nr 9, 10 i 11** dotyczący wpływu inwestycji na plony został także poddany ocenie biegłego, który wskazuje, iż rośliny uprawne praktycznie nie korzystają z wód gruntowych, a ich zbyt wysoki poziom wpływa wręcz negatywnie na plonowanie roślin oraz utrudnia przeprowadzanie zabiegów agrotechnicznych. Woda gruntowa ma znaczenie dla roślin dopiero wówczas, gdy ich korzenie sięgną do jej poziomu lub przynajmniej do poziomu wypełnionych przez nią kapilar glebowych. Woda dostępna dla korzeni roślin uprawnych pochodzi z opadów atmosferycznych oraz podsiąku, z poziomu zwierciadła wody gruntowej przez nienasyconą strefę profilu glebowego. W dolinie Flinty problemem dla rolnictwa jest właśnie zbyt duża wilgotność gruntów rolnych, zwłaszcza łąk położnych wzdłuż koryta rzeki. Nadmierna podmokłość występujących na gruntach doliny użytków zielonych powoduje rozwój roślin bagiennych i terenów podmokłych takich jak sit rozpięchły, mozga trzciniowa oraz turzyce, które wypierają trawy pastewne. Jak wskazuje biegły, w celu poprawy aktualnie niekorzystnych z punktu widzenia rolniczego użytkowania warunków wilgotnościowych doliny, należałoby w pierwszej kolejności zapewnić sprawny odpływ nadmiaru wody rzeką Flintą, w tym odtworzyć system melioracji szczegółowej. W związku

z powyższym głównym problemem rolnictwa w rejonie doliny Flinty jest zbyt duża wilgotność gruntów, a nie ich osuszanie, do którego jak już wyjaśniono wcześniej eksploatacja złoża się nie przyczyni. Śródpolne zbiorniki wodne odgrywają natomiast istotną rolę w kształtowaniu struktury bilansu wodnego i cieplnego terenów do nich przyległych, kształtując mikroklimat graniczących z nimi użytków, zbiorniki te istotnie wpływają zarazem na zmianę warunków wzrostu, dojrzewania i plonowania roślin uprawnych. Zbiorniki wodne wpływają także na obniżenie temperatury podczas upałów oraz zwiększają wilgotność powietrza. Jesienią woda w zbiornikach jest nagrzana wtedy zbiornik zaczyna oddziaływać na otoczenie, odwrotnie niż wiosną czy latem. Oddziaływanie zbiornika powoduje podwyższenie wartości temperatury minimalnej w ciągu doby w porównaniu z obszarami oddalonymi od zbiornika. Zbiorniki wodne przyczyniają się, zatem do polepszenia warunków klimatu lokalnego, zwłaszcza z punktu widzenia rolnictwa, poprzez zmniejszenie zagrożenia przymrozkami, wydłużenie okresu wegetacyjnego i wzrost ilości promieniowania słonecznego docierającego do terenów wokół zbiornika na skutek wysokiego albedo wody rano i wieczorem. W zakresie łagodzenia skutków susz, należy zwrócić uwagę na funkcję retencyjną. Zbiorniki wodne łagodzą zjawiska suszy i chronią ekosystemy poprzez równomierny i powolny odpływ wód. Zbiorniki wodne gromadzą wodę podczas nadmiaru wód wiosną oraz jesienią i oddają wodę latem, zapewniając równomierny przepływ wody. W ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, który szczegółowo przeanalizował budowę geologiczną i warunki hydrogeologiczne w obszarze inwestycji, planowane przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko gruntowo wodne. Reasumując powyższe, realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stosunków wodnych w rejonie inwestycji, a tym samym nie będzie negatywnie oddziaływać na uprawy. Jako warunek niniejszej decyzji, wskazano, iż wyrobisko eksploatacyjne nie może być odwadniane.

Odnosząc się natomiast do uwagi autora pisma nr 10 dot. odsączalności piasków, biegły wskazuje, iż rzeczywiście, odsączalność piasków jest bardzo niska, jednakże w omawianym przypadku straty wody wraz z wydobytą kopaliną wyniosą przy maksymalnym wydobyciu 1.200m³ dziennie - 120 m³ w postaci wilgotności, tej która nie wróci do wyrobiska. W przypadku początkowej fazy wydobycia przy powierzchni wyrobiska ok. 0,5 ha mogłoby to spowodować obniżenie lustra wody maksymalnie o około 24 mm, przy wielkości zbiornika o powierzchni 2 ha jest to natomiast ok. 6 mm. Po przekroczeniu powierzchni wyrobiska powyżej 5 ha jest to wartość ok. 2,4 mm, a więc niemożliwa do zaobserwowania. Przy wyłącznie teoretycznym założeniu braku

dopływu wód do wyrobiska (podczas gdy wyrobiska w osadach piaszczysto - żwirowych są miejscem zwiększonego zasilania wodami gruntowymi ze względu na dużą przepuszczalność, w praktyce poziom wody po wydobyciu kopaliny prawie natychmiast się wyrównuje na poziomie wód gruntowych) zaobserwowanie leja depresji, o czym już wcześniej pisano, jest niemożliwe.

Autorzy protestów przeciwko żwirowni (**wniosek nr 3 i 7**), słusznie także zauważyli, iż oprócz strat wody związanych z odsączalnością kruszywa wystąpią także ubytki w przestrzeni związane z wydobyciem kopaliny ze złoża, kruszywo (piasek) zastępowane będzie napływającą do wyrobiska wodą z terenów przyległych. Należy jednak pamiętać, iż pierwszy poziom wodonośny (wody gruntowe) charakteryzuje się pewną hydrodynamiką, cechą szczególną zasobów wód gruntowych jest ciągle przemieszczanie się, w omawianym przypadku woda gruntowa stale przepływa w kierunku rzeki Flinty. Zatem należy przyjąć, że rzeka Flinta jest naturalną bazą drenażu dla pierwszego poziomu wodonośnego tzw. poziomu wód gruntowych. Zasoby wód gruntowych zasilane są wodami opadowymi, poziom wód gruntowych ulega wahaniom sezonowym w zależności od pory roku oraz wahaniom w wieloletiu (w zależności od ilości opadów w ciągu roku). Ilość wody dopływającej do wyrobiska jako rekompensata traconego (wywożonego) szkieletu skalnego w trakcie eksploatacji, należy wyliczyć, jako objętość urobku wydobytego z warstwy wodonośnej pomniejszona o objętość wody, która powraca do wyrobiska w wyniku odsączania urobku. Podsumowując, w trakcie eksploatacji kruszywa z zawodnionej części złoża sukcesywnie jest usuwany materiał skalny, wypełniający strefę saturacji. W to miejsce napływają wody podziemne otaczające wyrobisko. Przyjmując, że wartość współczynnika odsączalności utworów złoża wynosi 0,1 można oszacować powstałą w wyniku wydobycia przestrzeń (ubytek wody oraz skał) tożsamą z ilością wód dopływających do wyrobiska. Realizacja inwestycji nie doprowadzi zatem do zmian hydrogeologicznych, które doprowadziłyby do zmiany poziomu wód gruntowych. Powyższe potwierdza także stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, o czym już wielokrotnie wspomiano.

Autor pisma nr 11 poddaje w wątpliwość zraszanie dróg celem minimalizacji zapylenia. Inwestor przewiduje minimalizację pylenia generowanego podczas transportu, poprzez zraszanie dróg gruntowych i zabezpieczanie pojazdów plandekami. Pylenie możliwe jest przy długotrwałej suchej i wietrznej pogodzie, a jedynym przeciwdziałaniem pyleniu są zaproponowane przez Inwestora zabiegi. W celu minimalizacji negatywnego oddziaływania powyższe rozwiązania wskazano

jako warunki realizacji inwestycji. Ponadto zobowiązano Inwestora do ograniczenia prędkości ruchu pojazdów na drogach gruntowych.

Autorka pisma nr 13 wskazała na negatywny wpływ inwestycji na pomnik przyrody oraz powstanie studni artezyjskiej i możliwość przerwania warstwy wodonośnej. W tej kwestii należy stwierdzić, że najbliższy pomnik ochrony przyrody znajduje się ok. 300 metrów od złoża IGRZYNA, jest to pojedynczy okaz dębu szypułkowego - *Quercus robur*. Biegły wskazuje, że na podstawie posiadanej wiedzy fachowej, przy zachowaniu tak dużej odległości pomiędzy przedmiotowym pomnikiem, a najbliższą krawędzią planowanej odkrywki nie widzą żadnej podstawy, aby mogły wystąpić jakiegokolwiek negatywne oddziaływania na stan zdrowotny przedmiotowego drzewa i jego kondycję. Powyższe potwierdza zatem stanowisko autorów raportu ooś, którzy wskazują na brak zagrożenia ze strony kopalni na pomnik przyrody. Biegły wypowiedział się także co do wpływu inwestycji na powstanie studni artezyjskiej. Wskazuje, że to jest studnia, która powstaje poprzez wywiercenie otworu prowadzącego do wód artezyjskich, czyli głęboko położonych warstw wodonośnych, w których woda znajduje się pod ciśnieniem hydrostatycznym. Złoże IGRZYNA położone jest w obrębie poziomu wód gruntowych o zwierciadle swobodnym brak jest jakiegokolwiek możliwości powstania studni artezyjskiej. Realizacja inwestycji nie doprowadzi także do przerwania gruntowego poziomu wodonośnego a jedynie jego otwarcie i utworzenie w obrębie wód gruntowych zbiornika wodnego. Domniemywa się, iż chodzi o możliwość przerwania warstwy gruntów nieprzepuszczalnych, które izolują głębsze warstwy wodonośne, stanowiące użytkowe poziomy wodonośne ujmowane w celu zaopatrzenia ludność w wodę pitną to jest czwartorzędowy międzyglinowy dolny i podglinowy poziom wodonośny, w ramach GZWP 139 czyli doliny kopalnej Smogulec-Margonin. Seria piaszczysta, która tworzy złoża IGRZYNA jest podścielona grubą, na około 15-20 m warstwą glin zwałowych i nawet czysto teoretycznie brak jest możliwości technicznych „przebicia się” przez taką warstwę gliny podczas eksploatacji. Natomiast pierwszy poziom wodonośny tzw. poziom wód gruntowych, który zostanie odsłonięty w wyniku wydobywania kruszywa i powstania zbiornika wodnego nie jest już w chwili obecnej chroniony przed dopływem zanieczyszczeń – poziom wód gruntowych znajduje się bardzo wysoko a utwory pomiędzy poziomem gruntowym a powierzchnią terenu stanowią utwory dobrze przepuszczalne (piaski).

Kwestie wpływu inwestycji na środowisko, co do których w ocenie Wójta Gminy Ryczywół istniały obawy o ich negatywny wpływ i które stały się podstawą odmowy Inwestorowi wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (decyzja z dnia 19

sierpnia 2019r.) zostały w sposób szczegółowy poddane analizie przez biegłego – Pana Daniela Danielewskiego i jego zespół. W ich ocenie, mimo iż inwestycja należy do uciążliwych, chociażby z powodu czasu prowadzenia prac ok. 20 lat, (jak podano w uzupełnieniu raportu) jej realizacja nie powinna wpłynąć negatywnie na środowisko, a nałożone na Inwestora warunki realizacji inwestycji powinny to oddziaływanie ograniczyć. Wniesione w toku postępowania zarówno przez społeczność jak i strony postępowania uwagi, a także kwestie poruszone przez Radę Gminy Ryczywół w apelu Nr XXXII/2/2017 z dnia 20 grudnia 2017r. co do możliwego negatywnego wpływu planowanej inwestycji na środowisko, zostały bardzo szczegółowo zbadane przez organ uzgadniający tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, a także przez biegłego powołanego w sprawie. Wszystkie materiały zgromadzone w toku niniejszego postępowania zostały przez Wójta Gminy Ryczywół przeanalizowane i wzięte pod uwagę przy ustalaniu środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji.

Jak wskazuje Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Pile w decyzji Nr SKO.4150.1341.35.2019.OŚ z dnia 20 grudnia 2019 r., ustawa OOŚ precyzuje, kiedy organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowanych może odmówić jej wydania. Sytuacja taka może mieć miejsce w przypadku niezgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (jeśli jest uchwalony), w przypadku odmowy uzgodnienia realizacji inwestycji przez organy współdziałające, w sytuacji przy braku zgody Inwestora na realizację inwestycji w innym wariantcie niż proponowany oraz gdy z oceny oddziaływania na środowisko wynika, iż przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, a za realizacją przedsięwzięcia nie przemawiają wymogi nadrzędnego interesu publicznego i jeśli ocena oddziaływania na środowisko wykáže możliwość nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. W niniejszej sprawie, żadna z w/w przesłanek nie zachodzi. W związku z czym, po uzyskaniu przez Wójta Gminy Ryczywół dowodu w postaci opinii biegłego, który nie wykazuje, żeby inwestycja mogła wpłynąć znacząco negatywnie na środowisko, brak jest podstaw do dalszych obaw o negatywny wpływ inwestycji na obniżenie poziomu wód gruntowych, suszę, wpływ na plony, korytarz ekologiczny czy oddziaływanie na rzekę Flintę i okolicznych mieszkańców (hałas, zapylenie, wibracje). Wniesione w toku postępowania uwagi społeczności, stron postępowania oraz Rady Gminy Ryczywół zostały wzięte pod uwagę, jednakże nie stanowią one podstawy prawnej do odmowy wydania przez Wójta Gminy Ryczywół

decyzji określającej środowiskowe uwarunkowania. Warunki realizacji inwestycji określone w sentencji decyzji mają bowiem za zadanie zminimalizowanie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, przez które rozumieć należy ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami oraz oddziaływanie na zdrowie ludzi.

Ze względu na szczegółowy i jednoznaczny opis planowanej inwestycji oraz stosowanych środków mających na celu minimalizację negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, nie stwierdzono konieczności ponownego przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a z uwagi na lokalizację w dużej odległości od granic państwa oraz zakres oddziaływania inwestycji nie stwierdzono również konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko. Analiza zamierzenia inwestycyjnego, na podstawie dokumentów zgromadzonych w sprawie, w tym uzyskanego w toku postępowania uzgodnienia i opinii biegłego pozwoliła stwierdzić, iż inwestycja nie pogorszy warunków środowiskowych, a jej realizacja zgodnie z opisem wskazanym przez Inwestora oraz zastosowanie zaproponowanych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, w połączeniu w warunkami niniejszej decyzji pozwoli na zachowanie obowiązujących norm i ograniczenie uciążliwości dla środowiska przyrodniczego.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji niniejszej decyzji.

Pouczenie

1. Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku oraz zgłoszenia, o których mowa w art. 72 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia następuje w terminie 6 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, z zastrzeżeniem art. 72 ust. 4 i 4b ustawy.

2. Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Pile za pośrednictwem Wójta Gminy Ryczywół, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania, zgodnie z art. 127a KPA strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Decyzja staje się ostateczna i prawomocna z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania.

Wójt Gminy
/-/ Henryk Szrama

Otrzymują:

1. Pan [REDACTED] - Pełnomocnik Inwestora;
2. Strony postępowania wg rozdzielnika/zgodnie z art. 49 KPA/;
3. a/a;

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Niniejszą decyzję zamieszczono:

1. Tablica informacyjna Urzędu Gminy w Ryczywole;
2. Tablica informacyjna wsi Tłukawy/sołtys wsi/;
3. [www.bip.ryczywol.pl>ochrona środowiska>decyzje środowiskowe](http://www.bip.ryczywol.pl/ochrona%20%C5%9Brodowiska/decyzje%20%C5%9Brodowiskowe);

Sprawę prowadzi:

Anna Wyka

Tel. 67 28 37 002 wew. 15

*Załącznik nr 1 do Decyzji
o środowiskowych uwarunkowaniach
nr OŚ.6220.8.2017
z dn.9 listopada 2020r.*

Charakterystyka przedsięwzięcia

Rodzaj, skala i usytuowanie przedsięwzięcia:

Przedmiotowe przedsięwzięcie polegać będzie na wydobyciu na dz. nr 11/18 położonej w miejscowości Igrzyna, o pow. 23,2 ha, piasków skaleniowo kwarcowych. Eksploatację złoża projektuje się prowadzić metodą odkrywkową, bez użycia materiałów wybuchowych z całej powierzchni złoża – tj. 23,2 ha, jednym piętrzem - zawodnionym, a w miejscach gdzie warstwa sucha ma miąższość 2 m możliwe będzie wyeksploatowanie go piętrzem suchym. Granice, zasoby i geologiczne warunki występowania określono w „Dokumentacji geologicznej złoża piasku Igrzyna w kat. C1”, zatwierdzonej przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego pismem DSR-I.7427.28.2017 z dnia 18.08.2017 r. Udokumentowane zasoby złoża „Igrzyna” wynoszą 4 680,7 tys. m³ tj. 7 952,5 tys. Mg piasków skaleniowo-kwarcowych o śr. p.p. 99,5. Planowane roczne wydobycie wyniesie od 100- 500 tys. Mg, tj. od 60 - 300 tys. m³. Na terenie zakładu planuje się wstępną przeróbkę, polegającą na przesianiu i wydzieleniu kilku frakcji. Miąższość złoża wynosi od 18 m do 24 m. W wyniku eksploatacji powstanie wyrobisko o powierzchni ok. 20 ha i głębokości 19,5-25 m p.p.t. Wyrobisko będzie zawodnione. Słup wody w najgłębszej części wyrobiska będzie miał wysokość ok. 23,5 m. Po zakończeniu eksploatacji wyrobisko zostanie zrehabilitowane. Do rekultywacji zostaną wykorzystane masy ziemne z nakładu. Planuje się rolny kierunek rekultywacji ze zbiornikiem wodnym. Teren, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalonym uchwałą Rady Gminy Ryczywół nr X/61/2000 z dnia 16 lutego 2000 r. obszar, na którym planowana jest inwestycja zalicza się do obszarów, które mogą być przeznaczone pod łąki. Teren inwestycji stanowią łąki trwałe, grunty orne i grunty pod rowami. W południowo wschodniej i środkowej części złoża znajdują się rowy melioracyjne, które faktycznie nie istnieją i zostały włączone do terenów użytkowanych rolniczo. Najbliższe otoczenie, zgodnie z ewidencją gruntów stanowią grunty orne, łąki, droga,

las oraz grunty orne pod rowami. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa znajduje się w odległości ok. 130 m od granic planowanej inwestycji. Planowany czas eksploatacji złoża, jak wynika z uzupełnienia raportu oos to ok. 20 lat.

Rodzaj technologii:

Eksploatacja złoża prowadzona będzie odkrywkowo, bez użycia materiałów wybuchowych wyrobiskiem wgłębnym, systemem ścianowym. Eksploatacja piasku na znacznej powierzchni prowadzona będzie jednym piętrzem - zawodniony, a w miejscach gdzie warstwa sucha ma miąższość ca 2,0 m możliwe będzie wyeksploatowanie go piętrzem suchym. Piętro suche eksploatowane będzie koparką lub ładowarką. Piętro zawodnione eksploatowane będzie koparką umożliwiającą wydobycie kopaliny do spągu lub refulerem. Złoże nie będzie odwadniane.

Rozpoczęcie eksploatacji złoża nastąpi prawdopodobnie w południowej części złoża. Szczegóły będzie określone będą w planie ruchu zakładu górniczego. Szerokość poziomu eksploatacyjnego podczas eksploatacji złoża dwoma piętrami jednocześnie wynosić powinno minimum 20 m. Minimalne wyprzedzenie frontu robót udostępniających w stosunku do frontu robót eksploatacyjnych wynosić powinno minimum 10 m. Front robót eksploatacyjnych postępował będzie w różnych kierunkach w zależności od miejsca rozpoczęcia eksploatacji. Nachylenie skarp eksploatacyjnych suchych wynosić będzie do 60°, zawodnionych ca 27°, a skarp poeksploatacyjnych suchych 35° i zawodnionych 27°. Wysokość pierwszego piętra eksploatacyjnego suchego wyniesie max 2,2 m, drugiego piętra zawodnionego 23,5 m. Praca kopalni odbywała się będzie wyłącznie w porze dziennej w godzinach od 6.00 do 22.00 . Zawodnione kruszywo z refulera początkowo trafi do odsączenia, a następnie na samochody transportujące kopalinę do odbiorców. Na terenie kopalni przewiduje się wstępną przeróbkę części kruszywa suchego. Przeróbka będzie polegała na przesianiu i wydzieleniu kilku frakcji. Przesiewanie odbywało się będzie na sucho. Przesiewacz mobilny umieszczony będzie w wyrobisku. **W celu ograniczenia pylenia z procesów przesiewania stosowane będą osłony.** W wyniku eksploatacji powstanie wyrobisko o powierzchni ca 20 ha i głębokości od 19,5 m do 25 m p.p.t. Dno wyrobiska znajdzie się na rzędnych 56,8-50,8 m n.p.m. i będzie zawodnione. Słup wody w najgłębszej części wyrobiska będzie miał przypuszczalnie wysokość około 23,5 m. Skarpy poeksploatacyjne w części suchej wyrobiska nachylone będą pod kątem 35° a w części zawodnionej pod kątem 27°. Transport kopaliny odbywał się będzie drogami

gruntowymi w kierunku południowym, a następnie drogą asfaltową w uzgodnieniu z władzami gminy. Eksploatacja kopaliny powinna być prowadzona zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2020 poz. 1064 ze zm.). Po zakończeniu wydobywania kruszywa planowany jest kierunek rolnej rekultywacji, w wyniku czego powstanie zbiornik wodny.

Rozwiązania chroniące środowisko:

- złoża nie będzie odwadniane;
- praca zakładu ograniczona będzie do pory dnia;
- pomieszczenie socjalne będzie ogrzewane wyłącznie za pomocą urządzeń zasilanych elektrycznie;
- inwestycja zlokalizowana będzie poza obszarami chronionymi;
- w celu ograniczenia emisji hałasu wzdłuż południowej granicy terenu przedsięwzięcia wykonane zostanie zwałowisko z nakładu o wysokości 3 m;
- wydobyta kopalina będzie składowana w celu odsączenia wody;
- podczas transportu kruszywa w okresie suchym, stosowane będzie zraszanie dróg gruntowych;
- przyczepy wywożące kruszywo z kopalni będą zabezpieczone przed pyleniem np. plandekami;
- prędkość pojazdów transportujących kruszywo poruszających się po drogach gruntowych będzie ograniczona do 20 km/h;
- ścieki bytowe gromadzone będą w szczelnych zbiornikach i wywożone przez uprawnionego przewoźnika;
- powstałe na terenie kopalni odpady, w tym niebezpieczne gromadzone będą w szczelnych pojemnikach i przekazywane będą uprawnionym podmiotom do zagospodarowania;
- na terenie zakładu pracować będzie wyłącznie sprawny sprzęt, który poddawany będzie regularnym przeglądom;
- podczas wykonywania prac ziemnych z użyciem sprzętu pnienie drzew zostaną odpowiednio zabezpieczone;
- prace przygotowawcze do eksploatacji złoża wykonywane będą poza okresem lęgowym ptaków. W przypadku konieczności wykonania tych prac w sezonie lęgowym, prace poprzedzone zostaną wizją terenową mającą na celu określenie stanowisk lęgowych ptaków podlegających ochronie gatunkowej. W przypadku ich stwierdzenia prace zostaną wstrzymane do momentu opuszczenia przez nie danej lokalizacji

i uzyskania zezwolenia właściwego organu na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku;

- konserwacja i bieżące naprawy sprzętu prowadzone będą poza obszarem złoża;

- tankowanie pojazdów odbywać się będzie poza obszarem złoża, a tern pod urządzeniem zabezpieczony zostanie materiałem uszczelniającym. Zakład wyposażony zostanie w sorbenty służące likwidacji ewentualnych wycieków substancji niebezpiecznych;

- odspojony od złoża nakład wykorzystany zostanie do rekultywacji;

- teren wyrobiska zostanie odpowiednio oznakowany i zabezpieczony przed osobami postronnymi i zwierzętami;